

**URZĄD OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Raport
o pomocy publicznej w Polsce
udzielonej przedsiębiorcom w 1999 roku

Warszawa, listopad 2000 rok

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. METODOLOGIA BADAŃ	3
1. Pojęcie pomocy publicznej	4
2. Formy pomocy	5
3. Wartość pomocy	6
4. Przeznaczenie pomocy publicznej	6
5. Zakres przedmiotowy raportu	7
III. CHARAKTERYSTYKA PORÓWNAWCZA	8
1. SYNTEZA WYNIKÓW BADAŃ	8
2. GRUPA A1 - DOTACJE	12
3. GRUPA A2 - SUBSYDIA PODATKOWE	13
4. GRUPA B - SUBSYDIA KAPITAŁOWO-INWESTYCYJNE	13
5. GRUPA C - "MIĘKKIE KREDYTOWANIE"	14
6. GRUPA D - PORĘCZENIA I GWARANCJE KREDYTOWE	16
IV. OPIS POSZCZEGÓLNYCH GRUP POMOCY	17
1. GRUPA A - DOTACJE I ULGI PODATKOWE	17
1.1. GRUPA A1 - DOTACJE	17
1.2. GRUPA A2 - SUBSYDIA PODATKOWE	24
2. GRUPA B - SUBSYDIA KAPITAŁOWO-INWESTYCYJNE	34
2.1. GRUPA B1A - WNIESIENIE KAPITAŁU DO SPÓŁKI ORAZ CZASOWE NABYCIE UDZIAŁÓW SPÓŁKI CELEM ICH ZBYCIA	34
2.2. B2A –KONWERSJA ZADŁUŻENIA PRZEDSIĘBIORSTWA NA KAPITAŁ ..	35
3. GRUPA C - "MIĘKKIE KREDYTOWANIE"	37
3.1. GRUPA C1A - POŻYCZKI PREFERENCYJNE I WARUNKOWO UMORZONE	37
3.2. GRUPA C2A - ODROCZENIE LUB ROZŁOŻENIE NA RATY PŁATNOŚCI WOBEC BUDŻETU LUB FUNDUSZU. PRZYSPIESZONA AMORTYZACJA	47
4. GRUPA D - PORĘCZENIA I GWARANCJE KREDYTOWE	52
4.1. GRUPA D1A - PORĘCZENIA I GWARANCJE	52

I. WSTĘP

W dniu 16 grudnia 1991 roku Polska podpisała Układ Europejski (UE) ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z drugiej strony. Układ wszedł w życie 1 lutego 1994 roku.

Układ Europejski w części piątej zawiera przepisy dotyczące przestrzegania zasad konkurencji.

Zgodnie z Art. 63.4 b) UE "Każda ze Stron zapewni przejrzystość informacji w zakresie pomocy publicznej między innymi poprzez coroczne informowanie drugiej Strony o ogólnej sumie i podziale udzielonej pomocy oraz przedstawianie - na żądane - informacji dotyczących programów pomocy. Na żądanie jednej ze Stron, druga Strona przedstawi informacje na temat poszczególnych indywidualnych przypadków pomocy publicznej."

Powyższy artykuł zobowiązuje stronę polską do corocznego opracowywania raportu na temat wielkości i form pomocy udzielonej przedsiębiorstwom oraz jej podziału.

II. METODOLOGIA BADAŃ.

Dane i informacje zawarte w raporcie zostały przekazane przez członków Międzyresortowego Zespołu ds. Monitorowania Pomocy Publicznej w Polsce. Pochodzą one z wypełnionych przez członków Zespołu kwestionariuszy do badania udzielonej pomocy. Badaniem zostały objęte najważniejsze resorty oraz instytucje centralne, do których należały:

1. Ministerstwo Finansów
2. Ministerstwo Gospodarki
3. Ministerstwo Łączności
4. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
5. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
6. Ministerstwo Skarbu Państwa
7. Ministerstwo Środowiska
8. Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej
9. Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.
10. Komitet Badań Naukowych
11. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
12. Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
13. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
14. Urząd Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast
15. Zakład Ubezpieczeń Społecznych
16. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Po raz pierwszy od 1995 roku Raport obejmuje również dane dotyczące pomocy publicznej udzielonej przez gminy. Z uwagi na dużą ilość gmin do badania wybrano

jedynie gminy miejskie oraz gminy o statusie miasta powyżej 20 tysięcy mieszkańców, a także gminy na terenie, których znajdują się specjalne strefy ekonomiczne (łącznie 227). Liczba mieszkańców w gminach objętych badaniem wyniosła prawie 50% ogólnej liczby ludności w Polsce. Wypełnione ankiety nadesłało 178 gmin, co stanowi 78% ogółu gmin objętych badaniem.

Interpretując dane z Raportu oraz porównując je do wielkości z lat poprzednich należy brać pod uwagę modyfikacje, jeśli chodzi o liczenie ekwiwalentu dotacyjnego oraz dodatkowe pozycje, które nie były ujmowane w latach poprzednich. Do najważniejszych zmian wprowadzonych w Raporcie za 1999 rok należą następujące:

- włączenie danych o pomocy:
 - # udzielanej przez gminy,
 - # udzielanej w formie kontyngentów celnych,
 - # udzielanej przez Inspektoraty Ochrony Środowiska,
 - # udzielanej przez Agencję Techniki i Technologii,
 - # udzielanej w formie poręczeń przez Agencję Rynku Rolnego,
- zamieszczenie całkowitej wielkości pomocy udzielanej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- wyłączenie kwot nieściągniętych opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska oraz kar za zanieczyszczenie środowiska.

Raport nie zawiera kompletnych informacji o całkowitej wielkości pomocy udzielanej w Polsce we wszystkich formach. Dotyczy to między innymi pomocy udzielanej w formie zbywania lub oddawania do korzystania nieruchomości (w tym gruntów i budynków) - będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków – na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku lub też w formie sprzedaży nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków poniżej ceny rynkowej. Informacje te będą dostępne dopiero po wejściu w życie ustawy o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców (Dz. U. Nr 60 poz.704).

1. Pojęcie pomocy publicznej.

Pomoc publiczna to przysporzenie, bezpośrednio lub pośrednio, przez organy udzielające pomocy, korzyści finansowych określonym przedsiębiorcom, w następstwie, którego uprzywilejowuje się ich w stosunku do konkurentów, przede wszystkim w drodze dokonywania na ich rzecz lub za tych przedsiębiorców wydatków ze środków publicznych lub pomniejszania świadczeń należnych od nich na rzecz sektora finansów publicznych na podstawie odrębnych ustaw lub innego tytułu prawnego, w szczególności w formie:

- (a) dotacji oraz ulg podatkowych,
- (b) dokapitalizowania przedsiębiorców w sytuacjach lub na warunkach odbiegających od normalnych praktyk inwestycyjnych, jakie stosują prywatni inwestorzy w gospodarce rynkowej,
- (c) pożyczek lub kredytów udzielanych przedsiębiorcom na warunkach korzystniejszych od oferowanych im na rynku,

- (d) poręczeń i gwarancji kredytowych udzielanych za zobowiązania przedsiębiorców na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
- (e) zaniechania ustalania zobowiązania podatkowego lub poboru podatku, odroczenia, rozłożenia na raty podatku lub zaległości podatkowej oraz umorzenia zaległości podatkowej,
- (f) umarzania, odraczania lub rozkładania na raty innych niż określone w pkt (e) należnych od przedsiębiorcy świadczeń pieniężnych stanowiących środki publiczne w rozumieniu przepisów art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.) oraz odstąpienia od ich ustalania lub poboru,
- (g) zbycia lub oddania do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków - na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku.

Przez **organy udzielające pomocy** należy rozumieć organy i instytucje, w tym przedsiębiorcę publicznego, które podejmują decyzje lub udzielają pomocy w innej formie prawnej.

2. Formy pomocy.

Przedmiotem analizy niniejszego raportu były następujące formy pomocy:

Operacje na podatkach

- 1) Ulga podatkowa
- 2) Odroczenie i rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej
- 3) Zaniechanie poboru podatku
- 4) Umorzenie zadłużenia wobec budżetu

Operacje na należnościach parabudżetowych

- 5) Odroczenie i rozłożenie na raty płatności na rzecz funduszu
- 6) Umorzenie zadłużenia wobec funduszu

Operacje na pożyczkach

- 7) Pożyczki preferencyjne
- 8) Pożyczki warunkowo umorzone
- 9) Poręczenia i gwarancje kredytowe

Operacje na kapitale

- 10) Wniesienie kapitału do spółki
- 11) Czasowe nabycie udziałów spółki celem ich zbycia
- 12) Konwersja zadłużenia przedsiębiorstwa na kapitał,

Dotacje

- 13) Dotacje

Wymienione powyżej formy pomocy zostały połączone, zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, w cztery grupy oznaczone literami A, B, C i D. Kolejnym literom przypisano cyfrę 1 lub 2 w zależności od źródła pochodzenia środków pomocowych (z budżetu lub kosztem uszczuplenia wpływów budżetowych).

Do poszczególnych grup zaliczono następujące formy pomocy:

Grupa A - zawiera głównie dotacje i ulgi podatkowe

- A1 - dotacje
dopłaty do oprocentowania
- A2 - ulga podatkowa
zaniechanie ustalania i poboru podatku
umorzenie zadłużenia wobec budżetu
umorzenie zadłużenia wobec funduszu

Grupa B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne

- B1 - wniesienie kapitału do spółki
czasowe nabycie udziałów spółki celem ich zbycia
- B2 - konwersja zadłużenia przedsiębiorstwa na kapitał

Grupa C - tzw. „miękkie kredytowanie”

- C1 - pożyczki preferencyjne
pożyczki warunkowo umorzone
- C2 - przyspieszona amortyzacja
odroczenie i rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej
odroczenie i rozłożenie na raty płatności na rzecz funduszu

Grupa D (D1)

- D1 - poręczenia i gwarancje kredytowe.

3. Wartość pomocy

W przypadku form pomocy zaliczonych do Grupy A (dotacje, ulgi podatkowe) oraz do Grupy B (wniesienie kapitału do spółki, konwersja zadłużenia przedsiębiorstwa na kapitał) wartością pomocy jest nominalna wielkość udzielonych dotacji, zwolnień czy wielkość kapitału wniesionego do spółki.

Natomiast wartość pomocy w przypadku form pomocy włączonych do Grupy C (kredyty preferencyjne, odroczenie i rozłożenie na raty płatności) oraz do Grupy D (poręczenia i gwarancje kredytowe) wyrażona jest w postaci elementu pomocy. Element pomocy to wartość pomocy przeliczona na kwotę równą wartości dotacji i jest podawany z literą „A”.

4. Przeznaczenie pomocy publicznej.

Przeznaczenie pomocy zostało podzielone na trzy następujące grupy:

1. **Pomoc horyzontalna**
 - 1.1. Badania i rozwój
 - 1.2. Ochrona środowiska
 - 1.3. Małe i średnie przedsiębiorstwa
 - 1.4. Handel
 - 1.5. Oszczędność energii
 - 1.6. Inwestycje zagraniczne
 - 1.7. Zatrudnienie
 - 1.8. Szkolenia

- 1.9. Ratowanie i restrukturyzacja
- 1.10. Pomoc inwestycyjna
- 1.11. Pomoc operacyjna
- 1.12. Prywatyzacja
- 1.13. Inne cele
- 2. **Pomoc sektorowa**
 - 2.1. Przemysł stalowy
 - 2.2. Przemysł stoczniowy
 - 2.3. Transport
 - 2.4.1. Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego
 - 2.4.2. Kopalnictwo rud metali
 - 2.4.3. Pozostałe górnictwo i kopalnictwo
 - 2.5. Przemysł motoryzacyjny
 - 2.6. Przemysł lotniczy
 - 2.7. Usługi pocztowe
 - 2.8. Usługi finansowe
 - 2.9. Usługi lotnicze
 - 2.10. Inne
- 3. **Pomoc regionalna**

5. Zakres przedmiotowy raportu.

Dane zawarte w raporcie były zbierane według rodzajów działalności gospodarczej zgodnych z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD). Badaniem zostały objęte rodzaje działalności gospodarczej od sekcji C do sekcji I. Zostały one przedstawione w tabeli nr 1. Dane były zbierane według działów poszczególnych sekcji.

Tabela nr 1

Sekcja	Nazwa sekcji
C	Górnictwo i kopalnictwo
D	Działalność produkcyjna
E	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów przeznaczenia osobistego i użytku domowego
H	Hotele i restauracje
I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność

III. CHARAKTERYSTYKA PORÓWNAWCZA.

1. SYNTEZA WYNIKÓW BADAŃ.

Tabela nr 2

	Wartość pomocy (w mln PLN)				Udział (w %)							
	1996	1997	1998	1999	97/96	98/97	99/98	'96	'97	'98	'99	
Grupy – ogółem:	8 355,1	8 688,7	6 762,3	9 076,1	104,0	77,8	134,2	100	100	100	100	
w tym:												
Grupa A1	1 613,9	1 772,3	1 735,3	2 977,5	109,8	97,9	170,8	19,3	20,4	25,7	32,8	
Grupa A2	5 155,4	5 171,7	3 392,1	4 817,5	100,3	65,6	142,0	61,7	59,5	50,2	53,2	
Grupa B1A	0,7	8,9	4,5	193,5	1 253,5	50,6	4300,0	0,0	0,1	0,1	2,1	
Grupa B2A	51,5	29,6	21,7	43,1	57,3	73,3	198,6	0,6	0,3	0,3	0,5	
Grupa C1A	465,1	794,2	524,7	666,4	170,7	66,1	126,3	5,6	9,1	7,8	7,3	
Grupa C2A	855,0	766,1	1 014,5	85,3	89,6	133,1	¹	10,2	8,8	15,0	0,9	
Grupa D1A	213,4	146,1	69,6	292,8	68,6	47,7	420,4	2,6	1,7	1,0	3,2	

Ogólna wartość pomocy udzielonej przedsiębiorcom w 1999 roku wyniosła 9 076,1 mln PLN, co stanowi 2 147,2 mln EURO (przyjmując średni kurs z 1999 roku 1 EURO = 4,2270 PLN). Udzielona pomoc stanowiła szacunkowo 6,1% wartości dodanej brutto w przemyśle.

W przeliczeniu na jednego pracującego w przemyśle wartość pomocy wyniosła ok. 2 611,2 PLN/1 prac. (616 EURO/1 prac.). Pomoc państwa udzielona w 1999 roku przedsiębiorcom stanowiła ok. 1,5% Produktu Krajowego Brutto wobec 1,2% w 1998 roku.

W 1999 roku, podobnie jak w 1998 roku, najczęściej stosowane instrumenty pomocy należały do Grupy A - dotacje i subsydia podatkowe (w 1998 roku stanowiły 75,9% pomocy ogółem, w 1999 roku 86,0%). W pozostałych grupach udziały te wynosiły, odpowiednio w Grupie B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne 0,4% i 2,6%, w Grupie C - "miękkie kredytowanie" 22,8% i 8,2% oraz w Grupie D - poręczenia i gwarancje kredytowe 1,0% i 3,2%.

Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w 1999 roku przedstawia się następująco:

- 34,9% ogólnej kwoty pomocy stanowiły bezpośrednie wydatki ze środków publicznych (np. dotacje),
- 65,1% ogólnej pomocy stanowiły uszczuplenia wpływów do budżetu (np. ulgi podatkowe, umorzenia, zaniechania poboru podatku).

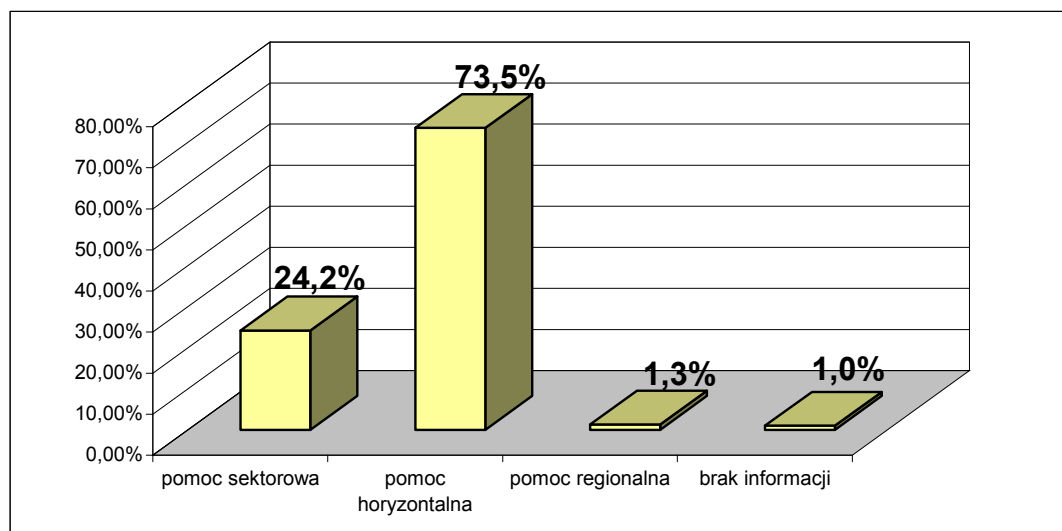
W latach poprzednich proporcje te kształtowały się odpowiednio w 1997 roku - 31,3% i 68,7%, w 1998 roku - 34,5% i 65,5%.

¹ W związku ze zmianą sposobu obliczania elementu pomocy w przypadku odraczania i rozkładania należności wobec PFRON i ZUS nie została podana dynamika tej formy pomocy. Dotychczasowy sposób liczenia elementu pomocy znacznie zawyżał jej wartość.

PRZEZNACZENIE POMOCY PUBLICZNEJ

Tabela nr 3

	Wartość pomocy (w mln PLN)	Udział (w %)
Ogółem²: W tym:	8 887,4	100
Pomoc sektorowa Z tego:	2 151,0	24,2
♦ produkcja metali	40,0	0,5
♦ transport	410,3	4,6
♦ górnictwo węgla kamiennego i brunatnego	1 439,2	16,2
♦ kopalnictwo rud metali	14,8	0,2
♦ pozostałe górnictwo i kopalnictwo	91,1	1,0
♦ przemysł lotniczy	11,8	0,1
♦ usługi pocztowe	53,1	0,6
♦ inne sektory	90,7	1,0
Pomoc horyzontalna Z tego:	6 529,7	73,5
♦ badania i rozwój	141,0	1,6
♦ ochrona środowiska	245,3	2,8
♦ małe i średnie przedsiębiorstwa	0,6	0,0
♦ handel	4,0	0,1
♦ oszczędność energii	1,2	0,0
♦ inwestycje zagraniczne	306,0	3,4
♦ zatrudnienie	2 848,9	32,0
♦ ratowanie i restrukturyzacja	496,1	5,6
♦ inwestycje	1 752,4	19,7
♦ pomoc operacyjna	50,4	0,6
♦ prywatyzacja	34,8	0,4
♦ inne cele	649,0	7,3
Pomoc regionalna	116,4	1,3
Brak informacji o przeznaczeniu pomocy	90,5	1,0

² Z wyłączeniem pomocy udzielonej przez gminy.

W 1999 roku z pomocy publicznej skorzystało 75 471 beneficjentów³. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udzielił pomocy 57 057 beneficjentom (co stanowi 75,6% ogólnej liczby beneficjentów korzystających z pomocy), Zakład Ubezpieczeń Społecznych - 11 737 beneficjentom (15,6%), pozostałe instytucje 6 677 beneficjentom (8,8%).

POMOC PUBLICZNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wartość udzielonej pomocy w podziale na województwa według siedziby beneficjenta pomocy przedstawia się następująco:

Tabela nr 4

Nazwa województwa	Wartość pomocy (w mln PLN)	Udział (w %)
Ogółem:	9 076,1	100
Dolnośląskie	462,4	5,1
Kujawsko-pomorskie	263,4	2,9
Lubelskie	110,3	1,2
Lubuskie	64,5	0,7
Łódzkie	266,9	2,9
Małopolskie	244,9	2,7
Mazowieckie	903,9	10,0
Opolskie	57,8	0,6
Podkarpackie	259,5	2,9
Podlaskie	61,3	0,7
Pomorskie	126,5	1,4
Śląskie	1894,7	20,9
Świętokrzyskie	101,5	1,1
Warmińsko-mazurskie	122,1	1,3
Wielkopolskie	653,3	7,2
Zachodniopomorskie	82,6	0,9
Niezidentyfikowane	3400,5	37,5

³ Brak danych o liczbie beneficjentów korzystających z pomocy udzielonej przez Ministerstwo Finansów

INSTYTUCJE UDZIELAJĄCE POMOCY (ŁĄCZNIE Z ULGAMI SYSTEMOWYMI)

Tabela nr 5

Nazwa instytucji	Grupa A		Grupa B		Grupa C		Grupa D	Wartość pomocy w mln PLN	Udział w %
	Grupa A1 Dotacje	Grupa A2 Subsydia podatkowe	Grupa B1A Wniesienie kapitału do spółki	Grupa B2A Konwersja zadłużenia na kapitał	Grupa C1A Kredyty preferencyjne i warunkowo umorzone	Grupa C2A Odroczenie i rozłożenie na raty płatności	Grupa D1A Poręczenia i gwarancje kredytowe		
Ministerstwo Finansów	19,5	2 357,3	-	-	-	8,1	209,9	2 594,8	28,6
Ministerstwo Gospodarki	1 479,5	90,7	-	-	4,0	-	-	1 574,2	17,3
Ministerstwo Łączności	53,1	-	-	-	-	-	-	53,1	0,6
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	-	-	-	-	50,0	-	-	50,0	0,5
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	-	-	-	0,2	219,0	-	67,5	286,7	3,2
Ministerstwo Skarbu Państwa	-	-	-	34,1	-	-	-	34,1	0,4
Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej	408,0	-	-	-	2,3	-	-	410,3	4,5
Agencja Rozwoju Przemysłu S. A.	-	-	31,6	8,7	71,5	-	5,5	117,3	1,3
Komitet Badań Naukowych	108,5	-	-	-	-	-	-	108,5	1,2
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	25,8	-	143,2	0,1	74,1	-	-	243,2	2,7
Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	4,6	-	18,7	0,0	49,3	-	-	72,6	0,8
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	878,5	2 009,4	-	-	195,3	1,3	-	3 084,5	34,0
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	-	145,2	-	-	-	37,1	-	182,3	2,0
Bank Gospodarstwa Krajowego	-	-	-	-	-	-	1,2	1,2	0,0
Agencja Techniki i Technologii	-	-	-	-	0,6	-	-	0,6	0,0
Inspektoraty Ochrony Środowiska	-	43,3	-	-	-	30,7	-	74,0	0,8
Gminy	-	171,6	-	-	0,3	8,1	8,7	188,7	2,1
Pomoc publiczna ogółem (w mln PLN)	2 977,5	4 817,5	193,5	43,1	666,4	85,3	292,8	9 076,1	100

2. GRUPA A1 - DOTACJE.

Tabela nr 6

Dział PKD	Nazwa działu	Wartość pomocy (w mln PLN)				Udział (w %)						
		1996	1997	1998	1999	97/96	98/97	99/98	1996	1997	1998	1999
	Dotacje ogółem: w tym:	1 613,92	1 772,27	1 735,27	2 977,52	109,8	97,9	170,8	100	100	100	100
10	górnictwo węgla kamiennego i brunatnego	541,73	749,24	810,94	1 329,46	138,3	108,2	163,9	33,5	42,3	46,7	44,6
14	pozostałe górnictwo i kopalnictwo	96,44	106,91	98,26	103,52	110,8	91,9	105,4	5,9	6,0	5,7	3,5
27	produkcja metali	37,91	21,56	27,49	55,30	55,8	127,5	201,2	2,3	1,2	1,6	1,8
29	maszyny i urządzenia gdzie indziej nie sklasyfikowane	83,75	19,81	15,91	14,16	23,7	80,3	89,0	5,2	1,1	0,9	0,5
60,61	transport	463,28	386,61	391,92	392,80	83,5	101,4	100,2	28,7	21,8	22,6	13,2
64	poczta i telekomunikacja	81,30	85,50	68,61	53,56	105,2	80,2	78,1	5,0	4,8	4,0	1,8

W 1999 roku porównaniu z rokiem 1998 z budżetu państwa przeznaczono na pomoc publiczną w formie dotacji o 1 242,25 mln PLN więcej. W 1999 roku największy przyrost udzielonej pomocy w formie dotacji zanotowano w dziale 10 - górnictwo węgla kamiennego i brunatnego - o 63,9% oraz w dziale 27 - produkcja metali - o 101,2%. Ponadto przyrost pomocy wystąpił także w dziale 14 - pozostałe górnictwo i kopalnictwo - o 5,4% i w dziale 60,61 - transport - o 0,2%. W pozostałych działach (64 - poczta i telekomunikacja oraz 29 - maszyny i urządzenia gdzie indziej nie sklasyfikowane) zanotowano spadek udzielonej pomocy.

Tabela nr 7

	Wartość pomocy (w mln PLN)				Udział (w %)			
	1996	1997	1998	1999	1996	1997	1998	1999
Dotacje ogółem: w tym:	1 613,92	1 772,27	1 735,27	2 977,52	100	100	100	100
Pomoc sektorowa	1 171,92	1 482,93	1 525,46	1 895,33	72,6	83,7	87,9	63,7
Pomoc horyzontalna	442,00	289,34	209,81	1 068,92	27,4	16,3	12,1	35,9
Pomoc regionalna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Niezidentyfikowane	-	-	-	13,27	-	-	-	0,4

Uwzględniając powyższą typologię celów pomocy można dokonać kolejnego zestawienia statystycznego, z którego wynika, że w 1999 roku 63,7% całej kwoty dotacji przeznaczona była na pomoc typu sektorowego, 35,9% na cele typu horyzontalnego. Natomiast, podobnie jak w latach poprzednich, nie udzielono dotacji na pomoc typu regionalnego. W 1998 roku struktura dotacji wykazywała o wiele większe dysproporcje pomiędzy pomocą sektorową a horyzontalną. Udział poszczególnych z nich wyniósł odpowiednio 87,9% oraz 12,1%.

3. GRUPA A2 - SUBSYDIA PODATKOWE.

Tabela nr 8

Formy pomocy	Wartość pomocy (w mln PLN)				Udział (w %)						
	1996	1997	1998	1999	97/96	98/97	99/98	'96	'97	'98	'99
Grupa A2 - subsydia podatkowe - ogółem: w tym:	5 155,39	5 171,65	3 392,12	4 817,54	100,3	⁴	142,0	100	100	100	100
- ulgi podatkowe	4 079,80	4 109,50	2 567,60	4 002,00	100,7	⁴	155,9	79,1	79,5	75,7	83,1
- zaniechanie poboru podatku	153,70	121,00	62,70	165,20	78,7	51,8	263,5	3,0	2,3	1,8	3,4
- umorzenia zadłużenia wobec funduszy	27,71	297,55	541,72	301,71	1073,8	182,1	55,7	0,5	5,8	16,0	6,3
- umorzenia zadłużenia wobec budżetu	894,18	643,60	220,10	142,40	71,9	34,2	64,7	17,4	12,4	6,5	2,9
- inne operacje na podatkach i opłatach będących dochodami budżetu gminy	-	-	-	115,53	-	-	-	-	-	-	2,4
- kontyngenty taryfowe	-	-	-	90,70	-	-	-	-	-	-	1,9

W 1999 roku subsydia podatkowe, podobnie jak w latach poprzednich, stanowiły najpoważniejszą grupę udzielonej pomocy publicznej - 53,2%. Ich wartość wzrosła, w stosunku do 1998 roku, o 42%.

W strukturze subsydiów podatkowych największy udział miały ulgi podatkowe – 83,1%, a następnie umorzenia zadłużenia wobec funduszy – 6,3%, zaniechanie poboru podatku – 3,4% oraz umorzenia zadłużenia wobec budżetu – 2,9%. W zestawieniu uwzględniono również pomoc w formie subsydiów podatkowych udzieloną przez badane gminy, która stanowi 2,4% oraz kontyngenty taryfowe obejmujące 1,9% całości udzielonych subsydiów.

4. GRUPA B - SUBSYDIA KAPITAŁOWO-INWESTYCYJNE.

Tabela nr 9

Grupa	Formy pomocy	Wartość pomocy (w mln PLN)				Udział (w %)						
		1996	1997	1998	1999	97/96	98/97	99/98	'96	'97	'98	'99
	Subsydia kapitałowo-inwestycyjne – ogółem: w tym:	52,25	38,45	26,15	236,67	73,6	68,01	904,9	100	100	100	100
B1 A	- wniesienie kapitału do spółki	0,71	8,90	4,50	193,53	1253,5	50,6	4300,7	1,4	23,2	17,2	81,8
B2 A	- konwersja zadłużenia przedsiębiorstwa na kapitał	51,54	29,55	21,65	43,14	57,3	73,3	199,3	98,6	76,8	82,8	18,2

W 1998 r. subsydia kapitałowo-inwestycyjne stanowiły tylko 2,6% łącznej pomocy i dotyczyły wniesienia kapitału do spółki bądź konwersji zadłużenia przedsiębiorstw na kapitał.

W porównaniu z 1998 rokiem wartość udzielonej pomocy w grupie B1A oraz B2A wzrosła o 210,49 mln PLN.

⁴ W związku z korektą zakresu przekazywania danych dotyczących zwolnień od podatku dochodowego niektórych dochodów z tytułów określonych w art. 17 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie została podana dynamika tej formy pomocy. Dotychczas w kwocie tej mieściły się zwolnienia dochodów od podatku dochodowego, które nie są pomocą publiczną, co znacznie zawiązało wartość tej formy pomocy.

5. GRUPA C - "MIĘKKIE KREDYTOWANIE".

Tabela nr 10

Formy pomocy	Wartość pomocy (w mln PLN)				Udział (w %)							
	1996	1997	1998	1999	97/96	98/97	99/98	1996	1997	1998	1999	
Grupa C1A- Pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone – ogółem:	465,1	794,2	524,7	666,4	170,8	66,1	126,3	100	100	100	100	
w tym:												
– pożyczki preferencyjne ze środków EFSAL udzielone przez ARP	8,1	1,5	2,1	1,3	18,7	138,2	61,9	1,7	0,2	0,4	0,2	
– pożyczki preferencyjne ze środków własnych ARP	0,3	2,3	1,5	7,4	873,1	66,1	493,3	0,1	0,3	0,3	1,1	
– pożyczki preferencyjne z Funduszu Pracy	-	-	4,6	48,7	-	-	1058,7	-	-	0,9	7,3	
– pożyczki preferencyjne ze środków PFRON	7,7	5,7	4,0	55,1	73,9	70,7	370,0	1,7	0,7	0,8	8,3	
– pożyczki preferencyjne ze środków NFOŚiGW	70,7	43,2	30,3	62,1	61,2	70,0	204,9	15,2	5,4	5,8	9,3	
– pożyczki preferencyjne ze środków WFOŚiGM	-	-	44,3	21,3	-	-	48,1	-	-	8,4	3,2	
– pożyczki preferencyjne ze środków FGŚP	-	-	-	50,0	-	-	-	-	-	-	7,5	
– pożyczki preferencyjne ze środków ATIT	-	-	-	0,6	-	-	-	-	-	-	0,1	
– pożyczki preferencyjne ze środków gmin	-	-	-	0,4	-	-	-	-	-	-	0,1	
– dopłaty ze środków ARiMR do oprocentowania kredytów bankowych	83,4	279,7	141,4	66,2	132,3	50,6	46,8	17,9	35,2	26,9	9,9	
– dopłaty ze środków MRiRW do oprocentowania kredytów bankowych	-	-	-	152,8	-	-	-	-	-	-	22,9	
– dopłaty ze środków PFRON do oprocentowania kredytów bankowych	-	-	-	117,3	-	-	-	-	-	-	17,6	
– dopłaty ze środków NFOŚiGW do oprocentowania kredytów bankowych	-	-	-	9,6	-	-	-	-	-	-	1,4	
– dopłaty ze środków WFOŚiGW do oprocentowania kredytów bankowych	-	-	-	2,7	-	-	-	-	-	-	0,4	
– dopłaty ze środków MTiGM do oprocentowania kredytów bankowych	-	-	-	2,3	-	-	-	-	-	-	0,4	
– dopłaty ze środków Ministerstwa Gospodarki do oprocentowania Kredytów eksportowych	-	-	-	3,9	-	-	-	-	-	-	0,6	
– pożyczki warunkowo umorzone przez PFRON	-	7,4	-	22,9	-	-	-	-	0,9	-	3,4	
– pożyczki warunkowo umorzone przez ARP	18,4	125,0	5,4	14,1	679,5	4,4	261,1	3,9	15,7	1,0	2,1	
– pożyczki warunkowo umorzone przez NFOŚiGW	4,4	2,4	1,0	2,4	56,0	41,8	240,0	0,9	0,3	0,2	0,4	
– pożyczki warunkowo umorzone przez WFOŚiGW	-	-	11,0	25,4	-	-	230,9	-	-	2,1	3,8	
– nieściągnięte opłaty z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska oraz nieściągnięte kary	272,4	327,0	279,0	⁵	120,1	85,3	-	58,6	41,2	53,2	-	

⁵ Nieściągnięte opłaty z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska oraz nieściągnięte kary nie są traktowane jako pomoc publiczna, w związku z czym nie zostały uwzględnione w raporcie.

W porównaniu z rokiem 1998 przyrost udzielonej pomocy w tej grupie zanotowano w pożyczkach preferencyjnych z Funduszu Pracy o 958,7%, w pożyczkach preferencyjnych ze środków własnych ARP S.A. o 393,3%, w pożyczkach preferencyjnych ze środków PFRON o 270%, w pożyczkach preferencyjnych ze środków NFOŚiGW o 104,9% oraz w pożyczkach warunkowo umorzonych przez ARP S.A. o 161,1%, przez NFOŚiGW o 240% i przez WFOŚiGW o 130,9%.

W strukturze pożyczek preferencyjnych i warunkowo umorzonych największy udział miały dopłaty ze środków Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi do oprocentowania kredytów bankowych – 22,9% i dopłaty ze środków PFRON do oprocentowania kredytów bankowych – 17,6%.

Z tej formy pomocy skorzystało 8 154 beneficjentów.

Tabela nr 11

Formy pomocy	Wartość pomocy (w mln PLN)				Udział w %							
	1996	1997	1998	1999	97/96	98/97	99/98	'96	'97	'98	'99	
Grupa C2A- Odroczenie i rozłożenie na raty płatności wobec budżetu i funduszu – ogółem:	855,0	766,1	1 014,5	85,4	89,6	132,4	7,9	100	100	100	100	
w tym:												
– odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatków	59,5	3,8	7,1	8,1	6,3	7,1	114,1	7,0	0,5	0,7	9,5	
– odroczenie i rozłożenie na raty płatności podatków, opłat i innych należności stanowiących dochód budżetu gminy	-	-	-	8,1	-	-	-	-	-	-	9,5	
– odroczenie lub rozłożenie na raty płatności wobec ZUS	784,5	743,1	976,0	37,1	94,7	131,3	⁶	91,7	97,0	96,2	43,5	
– odroczenie lub rozłożenie na raty płatności wobec PFRON	11,0	19,2	31,3	1,3	174,5	163,0	⁶	1,3	2,5	3,1	1,5	
– odroczenie i rozłożenie na raty płatności wobec funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz GIOŚ	-	-	-	30,7	-	-	-	-	-	-	36,0	

W obecnym raporcie zmieniono metodologię obliczania ekwiwalentu dotacyjnego netto w odniesieniu do odraczania oraz rozkładania należności wobec PFRON oraz ZUS. W wyniku tej zmiany znacznie zmniejszyła się wartość pomocy obliczana jako ekwiwalent dotacyjny. Dlatego w raporcie nie zamieszczono informacji o dynamice pomocy w tej formie.

Największą pozycję w strukturze grupy C2A stanowi pomoc w formie odroczenia lub rozłożenia na raty płatności wobec ZUS (43,5%), a następnie odroczenia i rozłożenia na raty płatności wobec funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz GIOŚ (36,0%).

⁶ Brak dynamiki ze względu na zmianę metodologii obliczania ekwiwalentu dotacyjnego.

6. GRUPA D - PORĘCZENIA I GWARANCJE KREDYTOWE.

W 1999 roku wartość pomocy w formie poręczeń i gwarancji wyniosła 292,81 mln PLN. W porównaniu z 1998 rokiem wartość pomocy w tej formie wzrosła ponad czterokrotnie.

Skorzystało z niej 332 beneficjentów.

IV. OPIS POSZCZEGÓLNYCH GRUP POMOCY.

1. GRUPA A - DOTACJE I ULGI PODATKOWE.

1.1. GRUPA A1 - DOTACJE.

2 977,52 mln PLN

W 1999 roku udzielono przedsiębiorcom dotacji w wysokości 2 977,52 mln PLN. Z tej formy pomocy skorzystało około 50 270 beneficjentów.

Tabela nr 12

Dział PKD	Nazwa działu PKD	Wartość pomocy (w mln PLN)		Udział w %	
		1998	1999	1998	1999
	Dotacje ogółem w tym:	1 735,27	2 977,52	100	100
10	Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego	810,94	1 329,46	46,73	44,65
13	Kopalnictwo rud metali	17,49	17,12	1,01	0,58
14	Pozostałe górnictwo i kopalnictwo	98,26	103,52	5,66	3,48
17	Produkcja tkanin	6,94	5,52	0,40	0,18
24	Produkcja chemikaliów, wyrobów chemicznych i włókien sztucznych	16,71	15,68	0,96	0,53
27	Produkcja metali	27,49	55,30	1,58	1,86
28	Produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyjątkiem maszyn i urządzeń	5,90	10,18	0,34	0,34
29	Maszyny i urządzenia gdzie indziej nie sklasyfikowane	15,91	14,16	0,92	0,47
31	Produkcja maszyn i aparatury radiowej, telewizyjnej i komunikacyjnej	9,82	12,65	0,57	0,42
34	Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep	5,64	11,54	0,33	0,39
35	Pozostały sprzęt transportowy	10,81	6,93	0,62	0,23
45	Budownictwo	14,26	9,47	0,82	0,32
60,61	Transport lądowy i wodny	391,92	392,80	22,59	13,19
62	Transport powietrzny	26,85	9,78	1,55	0,33
64	Poczta i telekomunikacja	68,61	53,56	3,95	1,80
	Pozostałe działy	207,72	929,84	11,97	31,23

1.1.1. CELE POMOCY.

	w mln PLN	w %
Dotacje ogółem w 1999 r.	2 977,52	100
1. Pomoc sektorowa	1 895,33	63,65
2. Pomoc horyzontalna	1 068,92	35,90
3. Pomoc regionalna	0,00	0,00
4. Niezidentyfikowane	13,27	0,45

Ad 1. Pomoc sektorowa skierowana była do następujących działów gospodarki:

Tabela nr 13

Dział PKD	Nazwa działu PKD	Wartość pomocy (w mln PLN)	Przeznaczenie pomocy
10	górnictwo węgla kamiennego i brunatnego	1288,24	w tym:
		949,67	restrukturyzacja zatrudnienia
		338,57	likwidacja kopalń węgla kamiennego
13	kopalnictwo rud metali	14,85	w tym:
		12,00	likwidacja kopalń rud metali
		2,85	restrukturyzacja zatrudnienia
14	pozostałe górnictwo i kopalnictwo	91,15	w tym:
		90,93	likwidacja kopalń poza górnictwem węgla kamiennego
		0,22	restrukturyzacja zatrudnienia
27	produkcja metali	39,99	restrukturyzacja zatrudnienia w hutnictwie żelaza i stali
60	transport lądowy; transport rurociągami	382,40	inwestycje PKP
61	transport wodny	10,10	inwestycje podmiotów gospodarki morskiej
62	transport powietrzny	9,50	inwestycje
64.1	działalność poczty	53,09	dotacje na inwestycje pocztowe
	pozostałe działy	7,03	

Ad 2. Wielkość pomocy horyzontalnej w poszczególnych działach gospodarki był następujący:

Tabela nr 14

Dział PKD	Nazwa działu PKD	Wartość pomocy (w mln PLN)	Przeznaczenie pomocy
10	górnictwo węgla kamiennego i brunatnego	41,22	w tym:
		32,05	Inwestycje/badania i rozwój
		5,45	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych na badania i rozwój
		2,09	inwestycje w zakresie ochrony środowiska
		1,63	finansowanie kosztów odpraw dla pracowników zwalnianych w wyniku restrukturyzacji
14	pozostałe górnictwo i kopalnictwo	12,37	w tym:
		9,56	inwestycje w zakresie ochrony środowiska
		2,81	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych na badania i rozwój
17	produkcja tkanin	5,52	w tym:
		2,89	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych na badania i rozwój
		2,63	finansowanie kosztów odpraw dla pracowników zwalnianych w wyniku restrukturyzacji
24	produkcja chemikaliów, wyrobów chemicznych i włókien sztucznych	15,68	w tym:
		13,27	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych na badania i rozwój
		2,41	inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej
27	produkcja metali	15,31	w tym:
		14,98	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych na badania i rozwój
		0,32	finansowanie kosztów odpraw dla pracowników zwalnianych w wyniku restrukturyzacji
		0,01	finansowanie badań dotyczących rehabilitacji zawodowej lub społecznej

Dział PKD	Nazwa działu PKD	Wartość pomocy (w mln PLN)	Przeznaczenie pomocy
28	produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyjątkiem maszyn i urządzeń	10,18	w tym:
		7,67	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych na badania i rozwój
		1,6	finansowanie kosztów odpraw dla pracowników zwalnianych w wyniku restrukturyzacji
		0,04	dotacje na ochronę środowiska
		0,87	inwestycje
29	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nie sklasyfikowana	14,16	w tym:
		10,72	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych na badania i rozwój
		3,36	finansowanie kosztów odpraw dla pracowników zwalnianych w wyniku restrukturyzacji
		0,07	inwestycje
		0,01	dotacje na ochronę środowiska
31	produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej nie sklasyfikowana	12,65	w tym:
		12,61	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych na badania i rozwój
		0,04	dotacje na ochronę środowiska
34	produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep	11,54	w tym:
		6,14	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych na badania i rozwój
		4,86	finansowanie kosztów odpraw dla pracowników zwalnianych w wyniku restrukturyzacji
		0,54	dotacje na ochronę środowiska
35	produkcja pozostałego sprzętu transportowego	6,93	w tym:
		6,76	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych
		0,13	finansowanie kosztów odpraw dla pracowników zwalnianych w wyniku restrukturyzacji
		0,04	inwestycje

Dział PKD	Nazwa działu PKD	Wartość pomocy (w mln PLN)	Przeznaczenie pomocy
45	budownictwo	9,47	w tym:
		8,86	dotacje na ochronę środowiska
		0,61	dotacje ze środków Komitetu Badań Naukowych na badania i rozwój
	pozostałe działy lub niezidentyfikowane	919,41	

Ad 3. Pomoc regionalna.

W 1999 roku nie przekazano dotacji na cele pomocy regionalnej.

1.1.2. PRZEZNACZENIE POMOCY.

Podział dotacji ze względu na przeznaczenie pomocy jest następujący:

Tabela nr 15

Przeznaczenie pomocy	w mln PLN	w %
Ogółem dotacje:	2 977,52	100
w tym:		
1.1. Badania i rozwój	140,98	4,76
1.2. Ochrona środowiska	30,34	1,02
1.4. Handel	0,06	0,01
1.7. Zatrudnienie	861,49	29,06
1.9. Ratowanie i restrukturyzacja	33,42	1,13
1.10. Pomoc inwestycyjna	1,18	0,04
1.13. Inne cele	1,45	0,05
2.1. Przemysł stalowy	39,99	1,35
2.3. Transport	408,00	13,76
2.4.1. Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego	1288,25	43,46
2.4.2. Kopalnictwo rud metali	106,00	3,58
2.4.3. Pozostałe górnictwo i kopalnictwo		
2.8. Usługi pocztowe	53,09	1,78
2.11. Inne sektory	1,02	0,03
Niezidentyfikowane	13,27	0,44

1.1.3. INSTYTUCJE UDZIELAJĄCE DOTACJI.

W 1999 roku pomoc publiczna w formie dotacji udzielana była przez następujące instytucje:

Tabela nr 16

Nazwa resortu	Wartość pomocy (w mln PLN)	Podstawa prawna
		Przeznaczenie dotacji
1. Ministerstwo Finansów	19,51	Uchwała Nr 29/99 Rady Ministrów z dn. 13 kwietnia 1999 r. w sprawie udzielenia pomocy ze środków budżetowych pochodzących z pożyczki Nr 3599/POL przyznanej Rzeczypospolitej Polskiej przez Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju na podstawie umowy kredytowej z dnia 11 października 1993 r. - dotacje na cele osłonowe (w tym na odprawy) dla zwalnianych grupowo pracowników
2. Ministerstwo Gospodarki	1479,56 w tym:	1. Ustawa budżetowa na 1999 r. z dnia 17 lutego 1999 r. (Dz. U. Nr 17, poz. 154)
	949,68	- restrukturyzacja zatrudnienia
	338,57	- likwidacja kopalni węgla kamiennego i brunatnego
	90,93	- likwidacja kopalni poza górnictwem węgla kamiennego
	39,99	- restrukturyzacja zatrudnienia w hutnictwie żelaza i stali
	32,05	- dotacja na badania i rozwój
	13,27	- refundacja kosztów przedsięwzięć promocyjnych
	12,00	- likwidacja kopalni rud metali
	2,85	- restrukturyzacja zatrudnienia (kopalnictwo rud metali)
	0,22	- restrukturyzacja zatrudnienia (pozostałe górnictwo)
3. Ministerstwo Łączności	53,09	1. Ustawa budżetowa na 1999 r. z dnia 17 lutego 1999 r. (Dz. U. Nr 17, poz. 154) - inwestycje
4. Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej	408,00 w tym:	Ustawa budżetowa na 1999 r. z dnia 17 lutego 1999 r. (Dz. U. Nr 17, poz. 154)
	382,40	- inwestycje PKP
	10,10	- inwestycje podmiotów gospodarki morskiej
	9,50	- inwestycje portów lotniczych
	6,00	- dopłaty do licencji połowowych
5. Komitet Badań Naukowych	108,48	1. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o utworzeniu Komitetu Badań Naukowych (Dz. U. Nr 8, poz. 28 z późn. zm.) 2. Uchwała Nr 12/97 KBN z dnia 15 maja 1997 r. (Dz. Urz. KBN Nr 5, poz. 13) - dotacje na badania i rozwój
6. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	25,82	1. Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. 1994 r. Nr 49, poz. 196 z późn. zm.) 2. Decyzja Zarządu NFOŚiGW 3. Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej NFOŚiGW i WFOŚiGW (Dz. U. z 1999 r. Nr 33, poz. 17)
		- inwestycje w zakresie ochrony środowiska

Nazwa resortu	Wartość pomocy (w mln PLN)	Podstawa prawna
		Przeznaczenie dotacji
7. Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	4,57	Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. 1994 r. Nr 49, poz. 196 z późn. zm.)
		- inwestycje w zakresie ochrony środowiska
8. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	878,49 w tym:	Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.)
		319,49 - organizacja nowych stanowisk pracy
		275,29 - refundacja ulg w składkach ZUS
		101,71 - refundacja wynagrodzeń i składek ZUS
		77,33 - subwencje na zatrudnianie osób niepełnosprawnych
		75,28 - dofinansowanie lub refundacja wynagrodzeń osób psychicznie chorych, umysłowo upośledzonych lub z epilepsją
		13,91 - restrukturyzacja zakładów pracy chronionej
		5,21 - ochrona istniejących miejsc pracy
		2,12 - utrzymanie istniejących miejsc pracy (rynek otwarty)
		8,15 - inne

1.2. GRUPA A2 - SUBSYDIA PODATKOWE

4 817,54 mln PLN

Grupa ta stanowi uszczuplenia budżetu państwa lub gminy z tytułu ulg podatkowych oraz umorzeń należności budżetowych lub należności funduszy, na które składki są obowiązkowe.

Ogólna wartość subsydiów podatkowych wyniosła 4 817,54 mln PLN, z czego:

1. Ulgi podatkowe	4 002,00	mln PLN
2. Zaniechanie poboru podatku	165,20	mln PLN
3. Umorzenia zadłużenia wobec funduszu	301,71	mln PLN
4. Umorzenia zadłużenia wobec budżetu	142,40	mln PLN
5. Inne operacje na podatkach i opłatach będących dochodami budżetu gminy	115,53	mln PLN
6. Kontyngenty taryfowe	90,70	mln PLN

1.2.1. Ulgi podatkowe

4 002,00 mln PLN

a) podatkowa ulga inwestycyjna

1 330,70 mln PLN

Beneficjentami tej formy pomocy mogą być osoby prawne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Przewidziana w ustawie ulga jest ulgą systemową. Od podstawy opodatkowania odliczyć można faktycznie poniesione wydatki inwestycyjne na wymienione w ustawie składniki majątkowe, po spełnieniu warunków w niej określonych. Odliczeniu podlegają wydatki faktycznie poniesione w roku podatkowym, nie zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie, pomniejszone o naliczony podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy - jeżeli wydatki te podlegają odliczeniu od należnego podatku od towarów i usług. Podatnicy w 1999 roku mogli odliczyć całość lub część poniesionych wydatków do wysokości nie wyższej niż 10% podstawy opodatkowania. Wyższa kwota odliczeń - do wysokości 30% podstawy opodatkowania przysługiwała m.in. osobom fizycznym prowadzącym działalność eksportową i osiągającym przychody z eksportu przekraczające 50% ogólnej kwoty przychodów lub przekraczające równowartość 8 mln EURO. Niezależnie od tych odliczeń podatnicy mają prawo do dodatkowej obniżki podatku ściśle związanej z kwotą wydatków inwestycyjnych i z kwotą ujawnionego dochodu. Dodatkową obniżkę można było stosować jednak dopiero w roku następnym.

Kwota podatkowej ulgi inwestycyjnej w 1999 roku wyniosła **1 330,70 mln PLN**. Wartość ta odnosi się do osób prawnych.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482 z późn. zm.) – art. 18a, ➔ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 1993 r. Nr 90, poz. 416 z późn. zm.) – art. 26a

b) zwolnienie od podatku dochodowego niektórych dochodów.

296,60 mln PLN

Kwota zwolnienia od podatku dochodowego niektórych dochodów obejmuje:

- ⇒ 30,00 mln PLN - łączna kwota zmniejszenia podatku na podstawie art. 22 w związku z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Kwota ta dotyczy zwolnienia przedmiotowego od podatku dochodowego dochodów narodowych funduszy inwestycyjnych pochodzących z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również z tytułu

udziałów lub akcji spółek wniesionych do tych funduszy przez Skarb Państwa.
⇒ 266,60 mln PLN - kwota zmniejszenia podatku z tytułu nieodpłatnego przekazania majątku na podstawie art. 37 ust.1 pkt 1-3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Beneficjentami omawianej formy pomocy są osoby prawne. Pomoc przeznaczona jest na cele związane z prywatyzacją.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482 z późn. zm.) – art. 22 w związku z art. 17 ust. 1 pkt 20 oraz art. 37 ust. 1 pkt 1-3.

c) zwolnienie podatkowe dla podmiotów z udziałem 306,00 mln PLN zagranicznym.

Zgodnie z pierwotnym tekstem ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym o zwolnienie z podatku dochodowego mogły ubiegać się tylko te spółki, w których podmioty zagraniczne objęły lub nabyły udziały albo akcje do dnia 31 grudnia 1993 r. i gdy zarazem spełniony został jeden z poniższych warunków:

1. działalność spółki prowadzona była w regionach o szczególnym zagrożeniu wysokim bezrobociem strukturalnym,
2. spółka zapewniała wdrożenie nowych rozwiązań technologicznych w gospodarce,
3. działalność spółki umożliwiła sprzedaż towarów i usług na eksport, w co najmniej 20%.

Kwota zwolnienia od podatku dochodowego była ustalona w wysokości wartości transakcji nabycia lub objęcia udziałów albo akcji przez podmioty zagraniczne. Pomoc, którą otrzymują te podmioty wynika z praw nabytych. Mogą one korzystać ze zwolnienia do czasu jego wyczerpania, tj. do czasu, gdy kwota wykorzystanego zwolnienia podatkowego zrówna się z wartością transakcji nabycia lub objęcia udziałów lub akcji.

Przedstawiona kwota pomocy odnosi się tylko do osób prawnych.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. z 1997 r. Nr 26, poz. 143 z późn. zm.) – patrz art. 23 w tekście pierwotnym ustawy z 1991 r. Dz. U. Nr 60, poz. 253

d) zwolnienie i ulga od podatku dochodowego dochodów 485,03 mln PLN podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne

Beneficjentami tej formy pomocy są osoby prawne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Mogą z niej skorzystać wszyscy podatnicy, którzy zatrudniają osoby niepełnosprawne i spełniają warunki określone w ustawach. Celem pomocy jest wspomaganie działalności zakładów pracy zatrudniających osoby niepełnosprawne, w tym również zakładów pracy chronionej oraz zakładów aktywności zawodowej. Pomoc jest przeznaczona na organizowanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, zdolnych do podjęcia pracy, a także organizowanie rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej osób niepełnosprawnych. Pomoc ta ma charakter socjalny.

Zakładowi zatrudniającemu osoby niepełnosprawne przysługuje ulga w podatku dochodowym w wysokości równej osiągniętemu wskaźnikowi zatrudnienia osób niepełnosprawnych, jeżeli wskaźnik ten wynosi, co najmniej 7%. Jeżeli natomiast wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych przekracza 50%, pracodawca jest z tego podatku zwolniony. Pracodawca przekazuje 50% środków uzyskanych z tytułu

ulgi lub zwolnienia na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zakłady pracy chronionej oraz zakłady aktywności zawodowej zwolnione są z podatku dochodowego, a środki pochodzące z tego zwolnienia są przekazywane w wysokości 10% na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i w wysokości 90% na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

W 1999 roku zakłady pracy będące osobami prawnymi, zatrudniające osoby niepełnosprawne, uzyskały ulgę podatkową w kwocie 146,20 mln PLN, z czego 50% przekazały na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Natomiast zakłady pracy chronionej i zakłady aktywności zawodowej uzyskały zwolnienie z podatku dochodowego w kwocie 457,70 mln PLN, z tego 10% zostało przekazane na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W tym przypadku, wartością pomocy jest łączna kwota środków uzyskanych z tytułu ulg lub zwolnień z podatku dochodowego pozostająca pracodawców i wynosi ona **485,03 mln PLN**, w tym:

- 73,10 mln PLN – środki pozostające w zakładach pracy zatrudniających osoby niepełnosprawne,
- 411,93 mln PLN – środki pozostające w zakładach pracy chronionej i zakładach aktywności zawodowej.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) – art. 24 i 31

e) zwolnienie od podatku od towarów i usług zakładów pracy chronionej oraz zakładów aktywności zawodowej

1 411,24 mln PLN

Beneficjentem tej formy pomocy są osoby prawne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Celem tej pomocy jest wspomaganie działalności zakładów pracy chronionej oraz zakładów aktywności zawodowej. Pomoc jest przeznaczona na organizowanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, zdolnych do podjęcia pracy, a także organizowanie rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej osób niepełnosprawnych.

Prowadzący zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej jest zwolniony z wpłat do urzędu skarbowego należności z tytułu podatku od towarów i usług, a środki pochodzące z tego zwolnienia, pomniejszone o kwotę stanowiącą iloczyn liczby osób niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładzie pracy chronionej w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz trzykrotności najniższego wynagrodzenia, są przekazywane na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 1999 roku kwota podatku od towarów i usług pozostająca w zakładach pracy chronionej i zakładach aktywności zawodowej wyniosła **1 411,24 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) – art. 31 ust. 2

f) podatkowa ulga inwestycyjna w gminach zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym.

5,20 mln PLN

Od 1 stycznia 1999 roku w przepisach podatkowych wprowadzone zostały zmiany w zakresie dotyczącym ulg inwestycyjnych. Na podstawie ustawy z dnia 21 listopada

1996 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 137, poz. 639) do dnia 31 grudnia 1998 roku zachowały moc przepisy dotyczące odliczeń od dochodu wydatków inwestycyjnych oraz obniżki podatku dochodowego przez podatników mających siedzibę w gminach zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym oraz województwach lub gminach określonych jako zagrożone recesją i degradacją społeczną. Podatnicy, którzy nabyli prawo do powyższych odliczeń lub obniżek do dnia 31 grudnia 1998 roku, zachowują to prawo do czasu wyczerpania odliczeń - w zakresie i na zasadach określonych w przepisach. Oznacza to, że prawo do odliczeń od dochodu wydatków inwestycyjnych zachowali tylko ci podatnicy, którzy dokonali takich odliczeń przed dniem 1 stycznia 1999 roku na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów, a kwota poniesionych wydatków inwestycyjnych przekraczała dochód do opodatkowania osiągnięty w roku podatkowym, w którym wydatki poniesiono. Prawo do odliczenia od dochodu do opodatkowania przysługuje tylko w stosunku do różnicy nie odliczonych wydatków w następnych latach podatkowych, jednak nie dłużej niż w okresie kolejnych 3 lat podatkowych.

W 1999 roku wartość ulgi inwestycyjnej wyniosła **5,20 mln PLN**. Odnosi się ona tylko do osób prawnych.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482 z późn. zm.) – art. 18 ust. 7, ➔ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1995 r. w sprawie odliczeń od dochodu wydatków inwestycyjnych oraz obniżek podatku dochodowego w gminach zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym (Dz. U. Nr 14, poz. 63 z późn. zm.)

g) zwolnienie z podatku dochodowego w specjalnych strefach ekonomicznych

111,20 mln PLN

Beneficjentem tej formy pomocy mogą być osoby prawne i fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Celem pomocy jest przyspieszenie rozwoju gospodarczego części terytorium kraju, na którym utworzona została strefa. Przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie stref mogą korzystać z całkowitego lub częściowego zwolnienia od podatku dochodowego po spełnieniu warunków określonych w ustawie.

W 1999 roku z tej formy pomocy skorzystało ok. 70 beneficjentów.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. Nr 123, poz. 600 z późn. zm.) – art. 12 ust. 1-2

h) zwolnienia od podatków stanowiących dochód budżetu gminy

56,03 mln PLN

Beneficjentem tej formy pomocy są przedsiębiorcy mający siedzibę na terenie danej gminy. W 1999 roku przedsiębiorcy skorzystali ze zwolnienia od podatku od nieruchomości przewidzianego w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych oraz w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Ponadto uchwałą rady gminy przedsiębiorcy byli zwalniani od podatku od środków transportowych oraz od podatku dochodowego od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (podatek opłacany jest w formie karty podatkowej).

Kwota zwolnienia wyniosła łącznie **56,03 mln PLN**, w tym:

- 35,56 mln PLN – z tytułu zwolnienia od podatku od nieruchomości

- 1,97 mln PLN – z tytułu zwolnienia od podatku od nieruchomości dla prowadzących zakład pracy chronionej lub aktywności zawodowej,
- 17,71 mln PLN – z tytułu zwolnienia od podatku od nieruchomości na terenie specjalnych stref ekonomicznych
- 0,79 mln PLN – z tytułu zwolnienia od podatku od środków transportowych.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9, poz. 31 z późn. zm.) – art. 7 ust. 1 i 2, art. 12. ➔ uchwała rady gminy

1.2.2. Zaniechanie poboru podatku.

165,20 mln PLN

Organ podatkowy na wniosek podatnika może zaniechać w całości lub w części ustalania zobowiązania podatkowego lub poboru podatku, gdy pobranie podatku zagraża ważnym interesom podatnika, a w szczególności jego egzystencji. Pomoc w konkretnym przypadku uzależniona jest od pozytywnej decyzji właściwego organu podatkowego.

Beneficjentami tej formy pomocy były osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz osoby prawne. Jej celem było ratowanie i restrukturyzacja przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej. W 1999 roku zaniechano poboru należnego podatku dochodowego na rzecz budżetu państwa od osób prawnych na kwotę 138,3 mln PLN, a od osób fizycznych na kwotę 26,9 mln PLN.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.)

1.2.3. Umorzenie zadłużenia wobec funduszy.

301,71 mln PLN

a) umorzenie zadłużenia wobec Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

113,16 mln PLN

Pracodawca zatrudniający co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, z zastrzeżeniem ust. 2-5 i art. 22 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dokonywać miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników, odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6% a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych.

Z wpłat zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 6%.

Do wpłat na fundusz mają zastosowanie przepisy ordynacji podatkowej. Zgodnie z nimi uprawnienia organów podatkowych przysługują Prezesowi Zarządu PFRON, który w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym może, na wniosek pracodawcy, umorzyć w całości lub w części zaległości lub odsetki z tytułu wpłaty na fundusz.

W 1999 roku z tej formy pomocy skorzystało 2955 beneficjentów.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu

osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) – art. 21, 49, ➔ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.) – art. 67, ➔ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112) – art. 5, 8.i 9.

b) umorzenie zadłużenia wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne

145,20 mln PLN

Należność z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne może być umorzona na wniosek dłużnika lub z inicjatywy wierzyciela w całości lub w części i tylko w przypadku całkowitej ich nieściągalności. Całkowita nieściągalność zachodzi wtedy, gdy:

- dłużnik zmarł nie pozostawiając żadnego majątku lub pozostawił ruchomości nie podlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów albo pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, którego łączna wartość nie przekracza kwoty stanowiącej trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia i jednocześnie nie ma możliwości przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie,
- w przypadku dłużników - osób prawnych nastąpiło wykreślenie dłużnika z właściwego rejestru osób prawnych, przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należność, i jednocześnie nie ma możliwości przeniesienia odpowiedzialności na osoby trzecie,
- nie nastąpiło zaspokojenie należności w zakończonym postępowaniu likwidacyjnym,
- całkowitą nieściągalność stwierdził urząd skarbowy, właściwy do prowadzenia postępowania egzekucyjnego,
- jest oczywiste, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwot przekraczających koszty egzekucji,
- sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika lub umorzył postępowanie upadłościowe z przyczyn, o których mowa w art. 13 oraz w art. 218 § 1 pkt 1 i § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. - Prawo upadłościowe.

Umorzenie składek powoduje także umorzenie odsetek za zwłokę, dodatkowej opłaty i należnych Zakładowi kosztów egzekucyjnych oraz opłaty prolongacyjnej.

W 1999 roku umorzono zadłużenie wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu ubezpieczenia społecznego 1300 płatnikom składek w kwocie 145,20 mln PLN.

Wielkość umorzeń składek według poszczególnych działów PKD przedstawia się następująco:

Tabela nr 17

Dział PKD	Nazwa działu	Wartość w mln PLN
10	górnictwo węgla kamiennego i brunatnego	37,40
14	pozostałe górnictwo i kopalnictwo	0,80
15	produkcja artykułów spożywczych i napojów	2,00
17	Włókiennictwo	12,20
18	produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	2,60

19	produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	2,60
20	produkcja z drewna i wyrobów z drewna	2,00
21	produkcja masy celulozowej, papieru oraz wyrobów z papieru	0,10
22	działalność wydawnicza	3,50
24	produkcja wyrobów chemicznych	0,10
25	produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	0,30
26	produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	2,50
27	produkcja metali	0,10
28	produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyjątkiem maszyn i urządzeń	16,60
29	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nie sklasyfikowana	5,80
31	produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej nie sklasyfikowana	1,10
32	produkcja sprzętu urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	6,00
33	produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	4,50
34	produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep	0,70
35	produkcja pozostałego sprzętu transportowego	0,70
36	produkcja mebli; działalność produkcyjna, gdzie indziej nie sklasyfikowana	5,30
41	pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	0,30
45	Budownictwo	18,80
50	sprzedaż, obsługa i naprawa pojazdów mechanicznych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów samochodowych	0,40
51	handel hurtowy i komisowy, z wyjątkiem handlu pojazdami mechanicznymi i motocyklami	4,30
52	handel detaliczny, z wyjątkiem sprzedaży pojazdów mechanicznych i motocykli; naprawa artykułów przeznaczenia osobistego i użytku domowego	9,00
55	hotele i restauracje	0,60
60	transport lądowy; transport rurociągami	4,30
63	działalność wspierająca transport; działalność związana z turystyką	0,60

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.) – art. 28, ➔ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 września 1982 r. w sprawie zasad umarzania i udzielania ulg w spłacaniu należności państwowych (Dz. U. Nr 30, poz. 211 z późn. zm.) - § 3,4 i 6, ➔ Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561 z późn. zm.) – art. 24, ➔ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112) – art. 5, 8.i 9.

**c) umorzenie zadłużenia z tytułu kar wobec funduszy
ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz Głównego
Inspektora Ochrony Środowiska**

43,35 mln PLN

Na podstawie przepisów ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, ustawy o odpadach oraz ustawy Prawo wodne wojewódzki inspektor ochrony środowiska wymierza i pobiera karę pieniężną:

- za przekroczenia co do rodzaju lub ilości substancji dopuszczalnych do wprowadzenia do powietrza, określonych decyzją właściwego organu,
- za przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu, określonego decyzją właściwego organu,
- za składowanie odpadów w miejscu na ten cel nie wyznaczonym lub niezgodnie z

- wymaganiami określonymi w pozwoleniu na budowę wydanym przez właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej,
- za wprowadzenie do wód lub do ziemi ścieków nie odpowiadających wymaganym warunkom.

Wymierzanie kar służy głównie wymuszaniu przestrzegania wymogów ochrony środowiska. Na wniosek ukaranego termin płatności kary może zostać odroczone lub kara może zostać rozłożona na raty pod warunkiem terminowej realizacji przez przedsiębiorcę inwestycji, która w efekcie usunie przyczynę wymierzenia kary. Odroczenie lub rozłożenie na raty może nastąpić na okres nie dłuższy niż 5 lat.

W przypadku terminowego wykonania przedsięwzięcia będącego podstawą odroczenia płatności kary pieniężnej i usunięcia przyczyn jej wymierzenia, kara zostaje zmniejszona o kwotę środków własnych wydatkowanych na zrealizowane inwestycje.

Celem tej pomocy jest m. in. realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej. Z tej formy pomocy skorzystało 203 beneficjentów. Wartość umorzonych kar w 1999 roku wyniosła **43,35 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196 z późn. zm.) – art. 110c ust. 7, ➔ Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (Dz. U. Nr 96, poz. 592 z późn. zm.) – art. 40 ust. 7, ➔ Ustawa z dnia 24 października 1974 r. prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230 z późn. zm.) – art. 130c ust. 7, ➔ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112)

1.2.4. Umorzenia zadłużenia wobec budżetu państwa.

142,40 mln PLN

W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym organ podatkowy może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe lub odsetki za zwłokę.

W 1999 roku umorzono nieuregulowane zobowiązania podatkowe na łączną kwotę 142,40 mln PLN, w tym:

- 112,50 mln PLN z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych,
- 29,90 mln PLN z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Pomoc ma charakter powszechny, wnioskowy, może o nią wystąpić każdy podatnik (osoby prawne, osoby fizyczne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej).

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.) ➔ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 roku o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz o szczególnych uprawnieniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112)

1.2.5. Inne operacje na podatkach i opłatach będących dochodami budżetu gminy.

115,53 mln PLN

W 1999 roku gminy udzieliły pomocy przedsiębiorcom - jeśli chodzi o podatki – w formie ulg, umorzenia, zaniechania poboru, a w przypadku opłat w formie ulg, umorzenia, zaniechania poboru, zwolnienia, obniżenia oraz bonifikaty.

Wartość udzielonej pomocy wyniosła łącznie **115,53 mln PLN**, w tym:

- 62,93 mln PLN - z tytułu ulg, umorzenia, zaniechania poboru podatku od nieruchomości,
- 3,17 mln PLN – z tytułu ulg, umorzenia, zaniechania poboru podatku od środków transportowych,
- 1,60 mln PLN – z tytułu umorzenia, zaniechania poboru, zwolnienia od podatku dochodowego od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (podatek opłacany w formie karty podatkowej),
- 0,13 mln PLN – z tytułu umorzenia podatku od spadków i darowizn,
- 14,40 mln PLN - z tytułu umorzenia, zaniechania poboru, zwolnienia z opłaty skarbowej,
- 0,48 mln PLN – z tytułu ulg, umorzenia, zaniechania poboru opłaty targowej,
- 16,66 mln PLN - z tytułu ulg, umorzenia, zaniechania poboru, obniżenia opłaty eksploatacyjnej,
- 0,01 mln PLN – z tytułu ulg, umorzenia opłaty adiacenckiej,
- 1,12 mln PLN – z tytułu ulg, umorzenia, zaniechania poboru opłaty za użytkowanie wieczyste,
- 0,07 mln PLN – z tytułu ulg, umorzenia, zaniechania poboru opłaty za nieruchomości oddaną w trwały zarząd,
- 11,00 mln PLN - z tytułu bonifikaty od ceny nieruchomości,
- 0,07 mln PLN – z tytułu bonifikaty od opłat rocznych za użytkowanie wieczyste,
- 0,44 mln PLN – z tytułu umorzenia odsetek za zwłokę z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste,
- 3,38 mln PLN – z tytułu obniżenia opłaty czynszu dzierżawnego,
- 0,07 mln PLN – z tytułu umorzenia opłaty za reklamę.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 i 2000 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 z późn. zm.) ➔ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 936 z późn. zm.) ➔ Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo górnicze i geologiczne (Dz. U. Nr 27, poz. 96) ➔ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 115, poz 741).

1.2.6. Kontyngenty taryfowe.

90,70 mln PLN

W 1999 roku zatwierdzony został pakiet 12 regulacji ustanawiających kontyngenty taryfowe. Zmniejszenie dochodów budżetu państwa w 1999 roku związane z ustanowieniem wszystkich opracowanych przez Międzynarodową Komisję ds. Opracowania Propozycji Zmian Taryfowych Regulacji Obrotu Towarowego z Zagranicą i zatwierdzonych przez KERM kontyngentów taryfowych wyniosło 90,70 mln PLN.

Wartość pomocy publicznej wynikająca z realizacji poszczególnych regulacji ustanawiających kontyngenty taryfowe wyniosła:

- 23,80 mln PLN – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 marca 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na niektóre towary przywożone z zagranicy dla przemysłu farmaceutycznego
- 0,40 mln PLN – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na niektóre surowce do produkcji żywności dla osób będących na diecie bezglutenowej
- 1,80 mln PLN – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 roku w

- sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na niektóre artykuły chemiczne przywożone z zagranicy dla przemysłu elektronicznego
- 5,30 mln PLN – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na niektóre maszyny i urządzenia przywożone z zagranicy dla przemysłu elektronicznego
 - 5,10 mln PLN - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na towary przywożone z zagranicy dla przemysłu hutniczego
 - 2,40 mln PLN - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na niektóre towary przywożone z zagranicy na potrzeby ochrony środowiska oraz środki techniczne dla leśnictwa
 - 5,50 mln PLN - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na niektóre towary przywożone z zagranicy dla zakładów produkujących części samochodowe
 - 4,50 mln PLN - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na niektóre towary przywożone z zagranicy dla przemysłu telekomunikacyjnego
 - 34,40 mln PLN - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na niektóre towary przywożone z zagranicy do celów wojskowych, ochrony bezpieczeństwa państwa, policyjnych, więziennictwa i obsługi granicznej
 - 0,80 mln PLN - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na niektóre nasiona buraków cukrowych przywożone z zagranicy
 - 2,80 mln PLN - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 października 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentów taryfowych na niektóre wyroby techniki medycznej przywożone z zagranicy dla zakładów opieki zdrowotnej
 - 3,90 mln PLN - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 września 1999 roku w sprawie ustanowienia kontyngentu taryfowego na ekstrakt chmielowy przywożony z zagranicy.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 9 stycznia 1997 r. Kodeks celny (Dz. U. Nr 23, poz. 117 z późn. zm.)

2. GRUPA B - SUBSYDIA KAPITAŁOWO-INWESTYCYJNE.

2.1. GRUPA B1A - WNIESIENIE KAPITAŁU DO SPÓŁKI ORAZ CZASOWE NABYCIE UDZIAŁÓW SPÓŁKI CELEM ICH ZBYCIA

193,53 mln PLN

2.1.1. Wniesienie kapitału do spółki przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A.

31,62 mln PLN

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. w dziewięciu przypadkach objęła akcje/udziały w spółkach prawa handlowego, do których przystąpiła w 1999 roku lub których akcje/udziały znajdowały się już w jej portfelu.

Podstawa prawna: ➔ Decyzje Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

2.1.2. Wniesienie kapitału do spółki przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW).

18,69 mln PLN

Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 8 przypadkach dokonały wniesienia kapitału do spółek w kwocie 18,69 mln PLN, w tym:

- WFOŚiGW w Łodzi – 17,69 mln PLN,
- WFOŚiGW w Warszawie – 1,00 mln PLN.

Celem pomocy było umożliwienie realizacji zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz.196, z późn. zm.) – art. 88c ust. 1 pkt 3

2.1.3. Wniesienie kapitału do spółki przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

143,20 mln PLN

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wniósł do dwóch spółek kapitał w wysokości 143,20 mln PLN. Celem pomocy było umożliwienie realizacji zadań inwestycyjnych służących ochronie środowiska.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz.196, z późn. zm.) – art. 88c ust. 1 pkt 3

2.1.4. Czasowe nabycie udziałów spółki celem ich zbycia

0,02 mln PLN

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. w 1999 roku nabyła akcje dwóch spółek o łącznej wartości 0,02 mln PLN.

Podstawa prawna: ➔ Decyzje Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

2.2. GRUPA B2A – KONWERSJA ZADŁUŻENIA PRZEDSIĘBIORSTWA NA KAPITAŁ.

43,14 mln PLN

2.2.1. Konwersja zadłużenia na akcje.

34,14 mln PLN

Ta forma pomocy dotyczy wyłącznie dłużników będących przedsiębiorstwami państwowymi lub jednoosobowymi spółkami Skarbu Państwa.

W przypadku przedsiębiorstw państwowych konwersja zadłużenia może nastąpić na zasadach określonych w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Zgodnie z powołaną ustawą i na zasadach w niej określonych, Minister Skarbu Państwa może przekształcić przedsiębiorstwo państwowe w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z udziałem wierzycieli. Udziały mogą być obejmowane za wierzytelności pieniężne powstałe przed dniem 31 grudnia 1995 roku. Wierzyciel obejmuje za wierzytelności konwertowalne udziały o wartości nominalnej odpowiadającej jednej trzeciej przysługujących mu należności, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Wartość wierzytelności konwertowanych na udziały w 1999 roku wyniosła **11,61 mln PLN**.

Ponadto wierzyciele posiadający łącznie, co najmniej 30% sumy wymagalnych wierzytelności wobec przedsiębiorstwa państwowego lub jednoosobowej spółki Skarbu Państwa mogą wnosić o zamianę wierzytelności na akcje, na zasadach określonych w ustawie o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw.

Warunkiem zamiany wierzytelności na akcje jest powstanie zobowiązania dłużnika przed dniem 31 grudnia 1996 r. Jeżeli dłużnikiem jest przedsiębiorstwo państwowe ulega ono przekształceniu w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa.

Wartość wierzytelności zamienionych na akcje w 1999 roku wyniosła **159,07 mln PLN**.

Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny, w przypadku konwersji zadłużenia na akcje równa się iloczynowi stopy oprocentowania kredytu komercyjnego w 1999 roku (szacunkowo 20%) oraz wartości konwertowanego zadłużenia (łączna wartość wynosi **170,68 mln PLN**).

Wartość pomocy = 170,68 mln PLN x 20% = 34,14 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 3 lutego 1993 roku o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 18, poz. 82 z późn. zm.), ➔ Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561) – art. 23

2.2.2. Konwersja zadłużenia na akcje lub udziały przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A.

8,74 mln PLN

Celem Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. jest aktywne uczestnictwo w restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw, która dokonywana jest w drodze bankowych postępowań ugodowych i sądowych postępowań układowych. Agencja wspiera program restrukturyzacji m. in. poprzez konwersję wierzytelności na udziały lub akcje.

W 1999 roku, w ramach przeprowadzanej restrukturyzacji zadłużenia podmiotów, decyzją zarządu Agencji dokonano konwersji zadłużenia na akcje lub udziały w przypadku 8 dłużników.

Wartość zadłużenia konwertowanego na akcje lub udziały wyniosła **43,68 mln PLN**.

Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny, w tej sytuacji równa się iloczynowi stopy oprocentowania kredytu komercyjnego w 1999 roku (szacunkowo 20%) oraz wartości konwertowanego zadłużenia.

Wartość pomocy = 43,68 mln PLN x 20% = 8,74 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Decyzje Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

2.2.3. Konwersja zadłużenia na akcje lub udziały przez Agencję Rynku Rolnego

0,25 mln PLN

Wartość zadłużenia konwertowanego na akcje lub udziały wyniosła **1,26 mln PLN**. Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny, równa się iloczynowi stopy oprocentowania kredytu komercyjnego w 1999 roku (szacunkowo 20%) oraz wartości konwertowanego zadłużenia.

Wartość pomocy = 1,26 mln PLN x 20% = 0,25 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 3 lutego 1993 roku o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 18, poz. 82 z późn. zm.)

2.2.4. Konwersja zadłużenia na akcje lub udziały przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

0,014 mln PLN

Wartość zadłużenia konwertowanego na akcje lub udziały wyniosła **0,07 mln PLN**. Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny, równa się iloczynowi stopy oprocentowania kredytu komercyjnego w 1999 roku (szacunkowo 20%) oraz wartości konwertowanego zadłużenia.

Wartość pomocy = 0,07 mln PLN x 20% = 0,014 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 3 lutego 1993 roku o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 18, poz. 82 z późn. zm.)

2.2.5 Konwersja zadłużenia na akcje lub udziały przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

0,0003 mln PLN

Wartość zadłużenia konwertowanego na akcje lub udziały wyniosła **0,0017 mln PLN**. Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny, równa się iloczynowi stopy oprocentowania kredytu komercyjnego w 1999 roku (szacunkowo 20%) oraz wartości konwertowanego zadłużenia.

Wartość pomocy = 0,0017 mln PLN x 20% = 0,00034 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 3 lutego 1993 roku o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 18, poz. 82 z późn. zm.) – art. 16

3. GRUPA C - "MIĘKKIE KREDYTOWANIE"

3.1. GRUPA C1A - POŻYCZKI PREFERENCYJNE I WARUNKOWO UMORZONE

666,39 mln PLN

3.1.1. Pożyczki preferencyjne ze środków EFSAL udzielone przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A.

1,30 mln PLN

Środki finansowe pochodzące z kredytu Banku Światowego przeznaczone są na finansowanie ważnych projektów restrukturyzacji, złagodzenie skutków likwidacji przedsiębiorstw, a w szczególności na zakup maszyn i urządzeń oraz prace modernizacyjne.

Pożyczki ze środków EFSAL są pożyczkami inwestycyjnymi, udzielanymi na okres kilku lat, z możliwością karencji w spłacie rat (nawet do 3 lat) i odsetek (do 1 roku). Od 1996 roku stosowane jest oprocentowanie pożyczek w wysokości równej stawce WIBOR dla lokat 3-miesięcznych, w przeciwieństwie do okresu 1994 - 1995, kiedy to stosowano oprocentowanie na poziomie 0,5 - 0,8 stopy kredytu refinansowego.

Z uwagi na wprowadzone w 1996 roku nowe urynkowane warunki udzielania pożyczek, nastąpiło pewne wyhamowanie tempa napływu nowych wniosków. W 1999 roku wpłynęło tylko 10 wniosków, podczas gdy w 1995 roku - 82 wnioski. Dla porównania w 1998 roku wpłynęły 43 wnioski. W strukturze jakościowej zgłaszanych wniosków przeważają obecnie wnioski o dotację na wsparcie programu restrukturyzacji (w szczególności na odprawy dla zwalnianych pracowników).

Działalność pożyczkowa Agencji w ramach środków EFSAL polega m.in. na:

- przygotowaniu opinii o wnioskach pożyczkowych z przedsiębiorstw dla międzyresortowego Zespołu Stałego d/s EFSAL, przyznającego na tej podstawie pożyczki,
- przygotowaniu i realizacji umów pożyczkowych,
- monitorowaniu realizacji umów pożyczkowych i programów restrukturyzacji, na które zostały przyznane pożyczki.

W 1999 roku Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. udzieliła 10 beneficjentom kredytu preferencyjnego ze środków EFSAL w wysokości **25,98 mln PLN**.

Wartością pomocy jest iloczyn wartości udzielonych pożyczek preferencyjnych i różnicy między stopą kredytu komercyjnego a stopą kredytu preferencyjnego.

Wartość pomocy w tej formie wyniosła **1,30 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Decyzja Ministra Finansów, uchwała Rady Ministrów, w sprawie udzielenia pomocy ze środków budżetowych EFSAL, wydana na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 listopada 1993 roku w sprawie wytycznych realizacji budżetu państwa w zakresie wydatków przeznaczonych na wsparcie restrukturyzacji i osłony likwidacji przedsiębiorstw (Dz. U. Nr 119, poz. 531 z późn. zm.), ➔ Decyzja Ministra Finansów na podstawie uchwały Rady Ministrów Nr 29/99 z dnia 13 kwietnia 1999 r. w sprawie udzielenia pomocy ze środków budżetowych pochodzących z pożyczki Nr 3599/POL przyznanej Rzeczypospolitej Polskiej przez Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju na podstawie umowy kredytowej z dnia 11 października 1993 r.

3.1.2. Pożyczki preferencyjne ze środków własnych Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

7,42 mln PLN

Środki własne Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. przeznaczone są głównie na działalność pożyczkową. Przedsiębiorcy ubiegający się o pożyczki podlegają

procedurze zbliżonej do procedury bankowej. W jej ramach ARP S.A. bada efektywność projektu, zdolność do spłaty zadłużenia, ocenia zabezpieczenie majątkowe. Pozwala to na kierowanie środków finansowych tam, gdzie istnieje możliwość ich racjonalnego wykorzystania w procesie adaptacyjnym sanacyjnym i rozwojowym przedsiębiorców, co gwarantuje wzrost ich rentowności i konkurencyjności, także na rynkach zagranicznych.

ARP S.A. udziela pożyczek inwestycyjnych na nowe przedsięwzięcia o nowoczesnej, ekologicznej technologii, na modernizację istniejącej produkcji oraz w uzasadnionych przypadkach, na finansowanie bieżącej działalności restrukturyzowanych przez Agencję przedsiębiorstw.

W znacznej części pomoc finansowa kierowana jest do spółek, których udziały lub akcje znalazły się w posiadaniu ARP S.A. w wyniku konwersji wierzytelności. Pożyczki udzielane przez ARP S.A. wpływają na poprawę kondycji ekonomiczno-finansowej beneficjentów, a w następstwie tego na wzrost wartości udziałów/akcji restrukturyzowanych spółek. W ten sposób Agencja "odzyskuje" wcześniej zaangażowane środki finansowe.

Działalność pożyczkowa ARP S.A. uwzględnia indywidualne potrzeby firm, ich sytuację ekonomiczno-finansową oraz warunki otoczenia gospodarczo-społecznego.

W 1999 roku ARP S.A. przeznaczyła część środków własnych na udzielanie pożyczek przeznaczonych na restrukturyzację lub cele bieżące przedsiębiorstw.

Wartość pożyczek preferencyjnych wyniosła **91,12 mln PLN**, w tym:

- pożyczki krótkoterminowe - 46,26 mln PLN,
- pożyczki pomostowe – 23,33 mln PLN,
- pożyczki inwestycyjne – 21,52 mln PLN.

Wartością pomocy jest iloczyn wartości udzielonych pożyczek preferencyjnych i różnicy między stopą kredytu komercyjnego a stopą kredytu preferencyjnego.

Wartość pomocy w tej formie wyniosła **7,42 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Decyzja Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu, ➔ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 22 lipca 1999 r. w sprawie przeznaczenia środków z Funduszu Pracy na realizację zadań związanych z restrukturyzacją gospodarki narodowej (Dz. U. Nr 62, poz. 695)

3.1.3. Pożyczki preferencyjne z Funduszu Pracy.

48,69 mln PLN

Na podstawie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu Prezes Krajowego Urzędu Pracy, dysponent Funduszu Pracy, przekazał poprzez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. kwotę 250 mln PLN na sfinansowanie wypłaty jednorazowych odpraw pieniężnych bezwarunkowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112). Z tych środków udzielono 72 nieoprocentowane pożyczki w łącznej wysokości **243,49 mln PLN**.

Wartością pomocy jest iloczyn wartości udzielonych pożyczek preferencyjnych i stopy kredytu komercyjnego.

Wartość pomocy w tej formie wyniosła **48,69 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 22 lipca 1999 roku w sprawie przeznaczenia środków z Funduszu Pracy na realizację zadań związanych z restrukturyzacją gospodarki narodowej (Dz. U. Nr 62, poz. 695)

3.1.4. Pożyczki preferencyjne ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

55,09 mln PLN

Pożyczki preferencyjne ze środków PFRON mogą być udzielane zakładom pracy chronionej i osobom niepełnosprawnym.

W 1999 roku pożyczki udzielane zakładom pracy chronionej na łączną kwotę **44,23 mln PLN** przeznaczone były na inwestycje, modernizację oraz restrukturyzację tych zakładów. Natomiast pożyczki udzielane osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej w 1999 roku wyniosły **30,06 mln PLN**.

W 1999 roku z pożyczek preferencyjnych skorzystało 1381 beneficjentów.

PFRON udziela pożyczek na okres do 6 lat, przy czym okres karencji spłaty sumy pożyczki może obejmować okres do 3 lat. Natomiast oprocentowanie pożyczki kształtuje się następująco:

- w okresie karencji - 12% stopy redyskonta weksli ogłaszanej przez Radę Polityki Pieniężnej, powiększonej o 3 punkty procentowe w stosunku rocznym, czyli 2,28%,
- w okresie spłaty - 50% stopy redyskonta weksli ogłaszanej przez Radę Polityki Pieniężnej, powiększonej o 3 punkty procentowe w stosunku rocznym, czyli 10,50%.

W tym przypadku wartość pomocy musi być wyrażona w postaci elementu pomocy, który stanowi sumę elementów pomocy liczonych oddzielnie dla okresu karencji i oddzielnie dla okresu spłaty.

Przyjmując trzyletni okres karencji spłaty, wartość pomocy stanowi iloczyn wartości udzielonych pożyczek preferencyjnych i różnicy między stopą kredytu komercyjnego (20%) a stopą oprocentowania (w okresie karencji – 2,28%) i wynosi:

$$\text{Wartość pomocy} = 74,29 \text{ mln PLN} \times (20\% - 2,28\%) \times 3 \text{ lata} = 39,49 \text{ mln PLN}$$

Przy założeniu trzyletniego okresu spłaty pożyczki wartość pomocy dla poszczególnych lat wynosi:

$$\text{Wartość pomocy w I roku spłaty} = 74,29 \text{ mln PLN} \times (20\% - 9,5\%) = 7,80 \text{ mln PLN}$$

$$\text{Wartość pomocy w II roku} = 2/3 \times 74,29 \text{ mln PLN} \times (20\% - 9,5\%) = 5,20 \text{ mln PLN}$$

$$\text{Wartość pomocy w III roku} = 1/3 \times 74,29 \text{ mln PLN} \times (20\% - 9,5\%) = 2,60 \text{ mln PLN}$$

Wartość pomocy w tej formie stanowi **55,09 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) – art. 12 i 32 pkt 2

3.1.5. Pożyczki preferencyjne udzielone przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

62,06 mln PLN

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej może przeznaczać posiadane środki na udzielanie przedsiębiorcom oprocentowanych pożyczek z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięć ekologicznych. W roku sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało 69 beneficjentów, a wartość udzielonych pożyczek preferencyjnych wyniosła **637,16 mln PLN**.

Wartość udzielonych pożyczek według poszczególnych działów PKD przedstawia się następująco:

Tabela nr 18

Dział PKD	Nazwa działu	Wartość pożyczek (w mln PLN)
10	górnictwo węgla kamiennego i brunatnego, wydobywanie torfu	23,25
15	produkcja artykułów spożywczych i napojów	8,62
23	wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	80,23
24	produkcja wyrobów chemicznych	18,70
26	produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	12,61
27	produkcja metali	66,95
40	zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	346,05
41	pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	74,95
	inne działy	5,80

Wartość pomocy w tej formie wyniosła **62,06 mln PLN**, przy założeniu, że wartością pomocy jest iloczyn wartości udzielonych pożyczek i różnicy między stopą kredytu komercyjnego a stopą kredytu preferencyjnego.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196 z późn. zm.) - art. 88c. ust.1 pkt 1, ➔ Decyzje Zarządu NFOŚiGW, ➔ Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 33, poz.17)

3.1.6. Pożyczki preferencyjne udzielone przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW).

21,28mln PLN

Pożyczki preferencyjne ze środków wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej są udzielane przedsiębiorcom na realizację zadań inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

W 1999 roku WFOŚiGW udzieliły 345 beneficjentom pożyczek preferencyjnych, których łączna wartość wyniosła **197,09 mln PLN**, w tym:

Przedsiębiorcy z poszczególnych województw	Wartość pożyczek w mln PLN	Liczba beneficjentów
Dolnośląskie	21,58	35
Kujawsko-pomorskie	5,48	14
Lubelskie	0,28	4
Lubuskie	2,50	13
Łódzkie	16,65	37
Małopolskie	8,97	14
Mazowieckie	6,59	13
Opolskie	23,45	15
Podkarpackie	2,13	91
Podlaskie	b. danych	b. danych
Pomorskie	5,45	25
Śląskie	78,94	103
Świętokrzyskie	1,85	13
Warmińsko-mazurskie	1,21	4
Wielkopolskie	14,76	23
Zachodniopomorskie	7,25	17

Wartością tej pomocy jest iloczyn wartości udzielonych pożyczek preferencyjnych i różnicy między stopą kredytu komercyjnego a stopą kredytu preferencyjnego.

Wartość tej formy pomocy wyniosła **21,28mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196 z późn. zm.) – art. 88c. ust.1 pkt 1

3.1.7. Pożyczki preferencyjne ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

50,02 mln PLN

W razie niewypłacenia pracownikom wynagrodzenia za pracę w związku z przejściowymi trudnościami finansowymi pracodawcy utrzymującymi się dłużej niż miesiąc, Minister Pracy i Polityki Społecznej, w uzgodnieniu z Radą Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, może, z własnej inicjatywy, na wniosek związku zawodowego działającego u takiego pracodawcy lub na wniosek pracodawcy, zarządzić wypłacenie pracownikom jednorazowego świadczenia. Wysokość tego świadczenia równa się wysokości nie wypłaconego wynagrodzenia za pracę za okres nie dłuższy niż 1 miesiąc. Świadczenie to nie może przekroczyć przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału od dnia jego ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, zgodnie z przepisami o rewaloryzacji emerytur i rent.

Minister Pracy i Polityki Społecznej, zarządzając wypłacenie jednorazowego świadczenia, zarządza jednocześnie udzielenie pracodawcy nieoprocentowanej pożyczki w wysokości odpowiadającej kwocie składki na ubezpieczenia społeczne od

należnych pracownikom, a nie wypłaconych wynagrodzeń za ten okres.

Wartość udzielonych pożyczek wyniosła **250,10 mln PLN**.

Wartością tej pomocy jest iloczyn wartości udzielonych pożyczek preferencyjnych i wysokości stopy kredytu komercyjnego.

Wartość pomocy w tej formie wyniosła **50,02 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 1994 Nr 1, poz. 1 z późn. zm.) – art. 4

3.1.8. Pożyczki preferencyjne ze środków Agencji Techniki i Technologii.

0,57 mln PLN

Podstawowym zadaniem Agencji Techniki i Technologii jest promowanie i wspomaganie wdrożeń nowoczesnych, w tym szczególnie proekologicznych technik i technologii, zwłaszcza do małych i średnich przedsiębiorstw, w celu podwyższenia poziomu nowoczesności i konkurencyjności polskich produktów.

Pomoc finansowa Agencji może dotyczyć kosztów wdrożenia:

- innowacji produktowych, polegających na przygotowaniu i uruchomieniu produkcji nowych i zmodernizowanych wyrobów,
- innowacji procesowych, polegających na wprowadzeniu nowych technologii i zmian w procesach wytwarzania.

Pomoc finansowa udzielana przedsiębiorcom przez Agencję może mieć formę:

- udzielania pożyczek,
- udzielania poręczeń spłaty pożyczek i kredytów,
- dopłat do oprocentowania pożyczek i kredytów,
- obejmowania udziałów i akcji w spółkach.

W 1999 roku Agencji realizowała program pomocy finansowej poprzez tzw. miękkie kredytowanie.

Agencja może udzielać pożyczek zaciąganych w celu gospodarczego wykorzystania innowacyjnych rozwiązań w zakresie technik i technologii. Z wnioskiem o pożyczkę może wystąpić osoba prawna lub osoba fizyczna. Pożyczka może być przyznana pod warunkiem zapewnienia przez wnioskodawcę środków w wysokości co najmniej 60% kosztów przedsięwzięcia i nie może przekraczać:

- 40% kosztów przedsięwzięcia po spełnieniu warunków określonych w rozporządzeniu oraz
- kwoty 1 mln PLN – Prezes Agencji w uzasadnionych przypadkach może wyrazić zgodę na zwiększenie kwoty pożyczki, nie więcej jednak niż dwukrotnie.

Wartość udzielonych w 1999 roku pożyczek wyniosła **5,95 mln PLN** i skorzystało z nich 13 beneficjentów.

Wartością tej pomocy jest iloczyn wartości udzielonych pożyczek preferencyjnych i różnicy między stopą kredytu komercyjnego a stopą kredytu preferencyjnego (0,50 stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego).

Wartość pomocy w tej formie wyniosła **0,57 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 12 kwietnia 1996 r. o utworzeniu Agencji Techniki i Technologii (Dz. U. Nr 74 poz. 352) - art. 3 ust 3, ➔ Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 sierpnia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Techniki i Technologii, sposobów ich realizacji oraz warunków udzielania pożyczek i poręczeń, w tym także preferencyjnych (Dz. U. Nr 108, poz. 519) - § 5 ust. 3 i 4, § 6 ust. 2 i 3.

3.1.9. Pożyczki preferencyjne udzielane przez gminy.

0,33 mln PLN

Gminy mogą przeznaczać środki własne na udzielanie przedsiębiorcom pożyczek preferencyjnych.

Wartością pomocy udzielonej w tej formie jest iloczyn wartości udzielonych pożyczek preferencyjnych i różnicy między stopą kredytu komercyjnego a stopą kredytu preferencyjnego. W związku z brakiem informacji z gmin dotyczących wysokości stopy kredytu preferencyjnego przyjęto założenie, że stanowi ona 10%. Wartość pomocy wyniosła **0,328 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.) – art. 4, ➔ decyzje rady gminy

3.1.10. Dopłaty ze środków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania kredytów bankowych.

66,20 mln PLN

a) dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych podstawowych

47,30 mln PLN

W 1999 roku Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udzieliła pomocy w postaci dopłat do oprocentowania kredytów przeznaczonych na realizację inwestycji w przetwórstwie rolno-spożywczym. Dopłaty do oprocentowania dotyczą kredytów udzielanych przez banki, z którymi Agencja zawarła umowy.

Z tej formy pomocy skorzystało 422 beneficjentów.

Wartość pomocy wyniosła **47,3 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2 z późn. zm.) – art. 3 ust. 2 pkt 1, ➔ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 16, poz. 82 z późn. zm.) - § 7 pkt 1

b) dopłaty do oprocentowania kredytów branżowych

18,90 mln PLN

Dopłaty do oprocentowania bankowych kredytów przeznaczonych na realizację przedsięwzięć w zakresie przetwórstwa mleka w ramach branżowego programu restrukturyzacji i modernizacji mleczarstwa.

Z tej formy pomocy skorzystało 35 beneficjentów.

Wartość pomocy wyniosła **18,9 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2 z późn. zm.) – art. 3 ust. 2 pkt 1, ➔ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 16, poz. 82 z późn. zm.) - § 7 pkt 1

3.1.11. Dopłaty ze środków Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi do oprocentowania kredytów bankowych.

152,80 mln PLN

Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych przeznaczone były na skup i przechowywanie produktów rolnych oraz sezonowych nadwyżek mleka w proszku,

masła, serów twardych, półtuszy wieprzowych i miodu.
Z tej formy pomocy skorzystało 1 714 beneficjentów.

Wartość pomocy wyniosła **152,8 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (Dz. U. Nr 13, poz. 60 z późn. zm.) – art. 4 ust. 1 pkt 2, ➔ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania dopłat do oprocentowania kredytów na cele rolnicze (Dz. U. Nr 19, poz. 92 z późn. zm.) - § 1 ust. 1 pkt 8 i 9

3.1.12. Dopłaty ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do oprocentowania kredytów bankowych.

117,32 mln PLN

Przedsiębiorcy ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą uzyskać pomoc w postaci dofinansowania w wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez zakłady pracy chronionej lub zaciągniętych na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W 1999 roku wartość pomocy wyniosła **117,32 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) – art. 32 pkt 1

3.1.13. Dopłaty ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do oprocentowania kredytów bankowych.

9,65 mln PLN

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej może przeznaczać posiadane środki na dopłaty do oprocentowania preferencyjnych pożyczek lub kredytów udzielanych ze środków banków na zadania związane z ochroną środowiska. W 1999 roku pomocą objętych zostało 112 przedsiębiorców.

Wartość pomocy wyniosła **9,65 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196 z późn. zm.) - art. 88c. ust.1 pkt 1a, ➔ Decyzja Zarządu NFOŚiGW, ➔ Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 33, poz.17)

3.1.14. Dopłaty ze środków wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej do oprocentowania kredytów bankowych.

2,66 mln PLN

Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej mogą przeznaczać posiadane środki na dopłaty do oprocentowania preferencyjnych pożyczek lub kredytów udzielanych ze środków banków na zadania związane z ochroną środowiska. W 1999 roku pomocą objętych zostało 56 przedsiębiorców.

Wartość pomocy wyniosła **2,66 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196 z późn. zm.) - art. 88c. ust. 1 pkt 1a, ➔ Decyzje Zarządu NFOŚiGW, ➔ Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 33, poz.17)

3.1.15. Dopłaty ze środków Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej do oprocentowania kredytów bankowych.

2,30 mln PLN

Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych przeznaczone były na skup i przechowywanie ryb morskich.

W 1999 roku pomocą objętych zostało 10 przedsiębiorców.
Wartość pomocy wyniosła **2,30 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (Dz. U. Nr 13, poz. 60 z późn. zm.) – art. 3 ust. 1

3.1.16. Dopłaty ze środków Ministerstwa Gospodarki do oprocentowania kredytów eksportowych.

3,95 mln PLN

W 1999 roku Ministerstwo Gospodarki udzieliło jednemu przedsiębiorcy pomocy w formie dopłaty do oprocentowania kredytu eksportowego.

Wartość pomocy wyniosła **3,95 mln PLN**.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (Dz. U. Nr 13, poz. 60 z późn. zm.) – art. 3 ust. 1, ➔ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania dopłat do oprocentowania kredytów bankowych przeznaczonych na finansowanie kredytów eksportowych (Dz. U. Nr 83, poz. 421).

3.1.17. Pożyczki umorzone przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

22,87 mln PLN

Pożyczki udzielane zakładom pracy chronionej na cele inwestycyjne, modernizację lub restrukturyzację zakładu, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, mogą być umorzone w wysokości do 50%. Mogą również zostać umorzone pożyczki udzielone na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W 1999 roku umorzono pożyczki na łączną kwotę **22,87 mln PLN**, w tym:

- 12,46 mln PLN z tytułu pożyczek udzielonych zakładom pracy chronionej,
- 10,41 mln PLN z tytułu pożyczek udzielonych na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Z tej formy pomocy skorzystało 1 238 beneficjentów.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) – art. 32 pkt 2.

3.1.18. Pożyczki warunkowo umorzone przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A.

14,11 mln PLN

Restrukturyzacja finansowa przedsiębiorstw, polegająca na umorzeniu części wierzytelności w restrukturyzowanym podmiocie, dokonywana jest drogą bankowych postępowań ugodowych, sądowych postępowań układowych, postępowań upadłościowych oraz dwustronnych umów.

W 1999 roku dokonano restrukturyzacji zadłużenia podmiotów poprzez umorzenie oprocentowania (razem 7 przypadków umorzenia na podstawie decyzji Zarządu ARP S.A., na kwotę 0,45 mln PLN) oraz umorzenie innych należności z tytułu odsetek za

zwłokę, kar umownych, opłat wekslowych, kosztów sądowych (razem 25 przypadków, w tym: 17 przypadków umorzenia na podstawie decyzji Zarządu ARP S.A. – 2,64 mln PLN, 5 przypadków umorzenia na podstawie wyroków sądu – 0,16 mln PLN, 3 przypadki umorzenia na podstawie zakończonego postępowania upadłościowego – 10,86 mln PLN).

Podstawa prawna: ➔ Decyzje Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., ➔ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku - Prawo upadłościowe (Dz. U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 z późn. zm.), ➔ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku – Prawo układowe (Dz. U. z 1934 r. Nr 93, poz. 836 z późn. zm.), ➔ wyroki sądowe

3.1.19. Pożyczki warunkowo umorzone przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

2,38 mln PLN

Pożyczki udzielane przedsiębiorcom ze środków NFOŚiGW na cele ochrony środowiska mogą być częściowo lub całkowicie umarzone. Przedsiębiorca musi jednak spełnić następujące warunki: osiągnąć cel rzeczowy, wykonać projekt w terminie, spłacić, co najmniej 50% kwoty kredytu oraz regularnie spłacać odsetki od kredytu. Decyzję o umorzeniu kredytu podejmuje Zarząd NFOŚiGW. W 1999 roku z tej formy pomocy skorzystało 9 beneficjentów.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz.196 z późn. zm.) – art. 88c ust. 2, ➔ decyzje Zarządu NFOŚiGW, ➔ Rozporządzenie MOŚNiL z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 33, poz.17)

3.1.20. Pożyczki warunkowo umorzone przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW).

25,39 mln PLN

Kredyty udzielone przedsiębiorcom ze środków wojewódzkich funduszy na realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych służących ochronie środowiska i gospodarki wodnej mogą być częściowo lub całkowicie umarzone, pod warunkiem terminowego wykonania zadań i osiągnięcia planowanych efektów. W 1999 roku wojewódzkie fundusze umorzyły 128 beneficjentom kwotę **25,39 mln PLN** z tytułu kredytów udzielonych na cele związane z ochroną środowiska.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz.196 z późn. zm.) – art. 88c ust. 2

3.2. GRUPA C2A - ODROCZENIE LUB ROZŁOŻENIE NA RATY PŁATNOŚCI WOBEC BUDŻETU LUB FUNDUSZU. PRZYSPIESZONA AMORTYZACJA.

85,38 mln PLN

3.2.1. Odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatków (zaległości podatkowej).

8,12 mln PLN

Beneficjentami tej formy pomocy są osoby prawne, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej. Celem tej pomocy jest poprawa sytuacji finansowej lub socjalnej podatników. Ze względu na ważny interes podatnika, organ podatkowy na jego wniosek może odroczyć termin płatności, rozłożyć na raty zapłatę podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę. Pomoc w konkretnym przypadku uzależniona jest od pozytywnej decyzji właściwego organu podatkowego.

W 1999 roku odroczone termin płatności lub rozłożono na raty zapłatę podatku lub zaległości podatkowej na łączną kwotę **812,40 mln PLN** w tym:

- 23,2 mln PLN - z tytułu podatków zniesionych,
- 78,9 mln PLN - z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych,
- 35,6 mln PLN - z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych,
- 674,7 mln PLN – z tytułu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego.

Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny, stanowi iloczyn wartości odroczonego lub rozłożonego na raty płatności podatków i różnicy pomiędzy wysokością stopy oprocentowania kredytów komercyjnych a średnią stawką opłaty prolongacyjnej.

Wartość pomocy = 812,40 mln PLN x (20% - 19%) = 8,12 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz 926 z późn. zm.) – art. 48 § 1 pkt 1 i 2, ➔ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112)

3.2.2. Odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatków, opłat lub innych należności stanowiących dochód budżetu gminy

8,11 mln PLN

Beneficjentami tej formy pomocy są osoby prawne, osoby fizyczne prowadzące działalność oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej mające siedzibę na terenie danej gminy. Ze względu na ważny interes podatnika, przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego na wniosek podatnika może odroczyć termin płatności, rozłożyć na raty zapłatę podatku (zaległości podatkowej) lub opłaty wraz z odsetkami za zwłokę. Forma ta odnosi się do wszystkich podatków i opłat stanowiących dochód budżetu gminy.

W 1999 roku odroczone termin płatności lub rozłożono na raty zapłatę podatku lub zaległości podatkowej na łączną kwotę **208,44 mln PLN** w tym:

- 192,40 mln PLN - z tytułu podatku od nieruchomości,
- 14,02 mln PLN - z tytułu podatku od środków transportowych,
- 2,01 mln PLN - z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, opłacany w formie karty podatkowej,
- 0,01 mln PLN – z tytułu podatku od spadków i darowizn.

Kwota odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu opłat lub innych należności w 1999 roku wyniosła **70,57 mln PLN**, w tym:

- 1,73 mln PLN – z tytułu opłaty skarbowej,
- 1,58 mln PLN – z tytułu opłaty targowej,
- 8,14 mln PLN – z tytułu opłaty eksploatacyjnej,
- 35,43 mln PLN – z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste,
- 3,15 mln PLN – z tytułu opłaty za nieruchomości oddaną w trwały zarząd,
- 0,71 mln PLN – z tytułu opłaty adiacenckiej i opłaty za nieterminowe zagospodarowanie nieruchomości,
- 19,45 mln PLN – z tytułu rozłożenia na raty ceny nieruchomości,
- 0,05 mln PLN – z tytułu rozłożenia na raty czynszu dzierżawnego,
- 0,26 mln PLN – z tytułu rozłożenia na raty opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste,
- 0,07 mln PLN – z tytułu rozłożenia na raty opłaty za reklamę.

Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny, stanowi iloczyn wartości odroczonej (rozłożonej na raty) płatności podatków (opłat i innych należności) i różnicy pomiędzy wysokością stopy oprocentowania kredytów komercyjnych a średnią stawką opłaty prolongacyjnej.

Wartość pomocy wynosi 8,11 mln PLN.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 i 2000 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 z późn. zm.) – art. 17, ➔ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.) – art. 2 § 1, ➔ Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo górnicze i geologiczne (Dz. U. Nr 27, poz. 96)

3.2.3. Odroczenie lub rozłożenie na raty płatności na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

37,12 mln PLN

Odraczanie terminu zapłaty oraz rozkładanie na raty należności pieniężnych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne dotyczy przedsiębiorców będących płatnikami składek, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej. Ze względów gospodarczych lub innych przyczyn zasługujących na uwzględnienie Zakład może na wniosek dłużnika odroczyć termin płatności należności z tytułu składek oraz rozłożyć należność na raty, uwzględniając możliwości płatnicze dłużnika oraz stan finansów ubezpieczeń społecznych.

W 1999 roku odroczone lub rozłożone na raty płatnikom składek na ubezpieczenie społeczne następujące kwoty:

	W mln PLN	Liczba beneficjentów objętych pomocą
Odroczenie lub rozłożenie na raty płatności - ogółem:	3 712,09	10 437
w tym:		
1. układy ratalne	2 008,70	10 295
2. odroczenia terminu płatności	1 703,39	142

Wielkość odroczonej i rozłożonej na raty płatności według poszczególnych działów PKD przedstawia się następująco:

Tabela nr 19

Dział PKD	Nazwa działu	Wartość w mln PLN
10	górnictwo węgla kamiennego i brunatnego	1 597,59
11	wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego	0,35
13	kopalnictwo rud metali	2,00
14	pozostałe górnictwo i kopalnictwo	25,62
15	produkcja artykułów spożywczych i napojów	36,74
16	produkcja wyrobów tytoniowych	1,10
17	włókiennictwo	270,60
18	produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	20,50
19	produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	12,30
20	produkcja drewna i wyrobów z drewna i korka	8,17
21	produkcja masy celulozowej, papieru oraz wyrobów z papieru	3,50
22	działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	8,83
23	wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	43,00
24	wyrobów chemicznych	2,00
25	produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	3,80
26	produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	13,81
27	produkcja metali	53,50
28	produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyjątkiem maszyn i urządzeń	24,38
29	produkcja maszyn i urządzeń gdzie indziej nie sklasyfikowana	936,63
30	produkcja maszyn biurowych i komputerów	3,40
31	produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej nie sklasyfikowana	6,37
32	produkcja sprzętu urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	24,50
33	produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	9,25
34	produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep	82,24
35	produkcja pozostałego sprzętu transportowego	107,17
36	produkcja mebli; działalność produkcyjna gdzie indziej nie sklasyfikowana	22,50
37	zagospodarowanie odpadów	1,5
40	zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz parę wodną i gorącą wodę	0,95
41	pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	0,1
45	budownictwo	115,29
50	sprzedaż, obsługa i naprawa pojazdów mechanicznych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów samochodowych	6,76
51	handel hurtowy i komisowy, z wyjątkiem handlu pojazdami mechanicznymi i motocyklami	29,30
52	handel detaliczny, z wyjątkiem sprzedaży pojazdów mechanicznych i motocykli; naprawa artykułów przeznaczenia osobistego i użytku domowego	69,93
55	hotele i restauracje	5,10
60	transport lądowy; transport rurociągami	141,97
61	transport wodny	12,80
63	działalność wspierająca transport; działalność związana z turystyką	7,80
64.2	telekomunikacja	0,74

Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny, stanowi iloczyn wartości odroczonej (rozłożonej na raty) płatności wobec ZUS i różnicy pomiędzy wysokością stopy oprocentowania kredytów komercyjnych a średnią stawką opłaty prolongacyjnej.

Wartość pomocy = 3 712,09 mln PLN x (20% - 19%) = 37,12 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887) – art. 29, ➔ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112) – art. 5, 8, 9, ➔ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 września 1982 r. w sprawie zasad umarzania i udzielania ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. Nr 30, poz. 211 z późn. zm.) – § 5 i 6.

3.2.4. Odroczenie lub rozłożenie na raty płatności wobec PFRON.

1,32 mln PLN

Pracodawca zatrudniający co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, z zastrzeżeniem ust. 2-5 i art. 22 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dokonywać miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6% a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych.

Z wpłat zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi, co najmniej 6%.

Do wpłat na fundusz mają zastosowanie przepisy ordynacji podatkowej. Zgodnie z nimi uprawnienia organów podatkowych przysługują Prezesowi Zarządu PFRON, który ze względu na ważny interes podatnika, na jego wniosek, może odroczyć termin płatności składki na fundusz lub rozłożyć na raty zapłatę składki lub zaległości z tego tytułu.

Wartość płatności wobec PFRON odroczonej lub rozłożonej na raty wyniosła **132,35 mln PLN**. W 1999 roku z tej formy pomocy skorzystało 1 489 beneficjentów.

Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny, stanowi iloczyn wartości odroczonej (rozłożonej na raty) płatności wobec PFRON i różnicy pomiędzy wysokością stopy oprocentowania kredytów komercyjnych a średnią stawką opłaty prolongacyjnej.

Wartość pomocy = 132,35 mln PLN x (20% - 19%) = 1,32 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) – art. 49 ust.1

3.2.5. Odroczenie lub rozłożenie na raty płatności wobec funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

30,71 mln PLN

Na podstawie przepisów ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, ustawy o odpadach oraz ustawy prawo wodne wojewódzki inspektor ochrony środowiska wymierza i pobiera karę pieniężną:

- za przekroczenia co do rodzaju lub ilości substancji dopuszczalnych do wprowadzenia do powietrza, określonych decyzją właściwego organu,
- za przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu, określonego decyzją właściwego organu,
- za składowanie odpadów w miejscu na ten cel nie wyznaczonym lub niezgodnie z wymaganiami określonymi w pozwoleniu na budowę wydanym przez właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej
- za wprowadzenie do wód lub do ziemi ścieków nie odpowiadających wymaganym warunkom.

Wymierzanie kar służy głównie wymuszaniu przestrzegania wymogów ochrony środowiska. Na wniosek ukaranego termin płatności kary może zostać odroczone lub kara może zostać rozłożona na raty pod warunkiem terminowej realizacji przez przedsiębiorcę inwestycji, która w efekcie usunie przyczynę wymierzenia kary. Odroczenie lub rozłożenie na raty może nastąpić na okres nie dłuższy niż 5 lat.

Wartość odroczonej lub rozłożonej na raty płatności wobec funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz Głównego Inspektora Ochrony Środowiska wyniosła **153,54 mln PLN**.

W 1999 roku z tej formy pomocy skorzystało 529 beneficjentów.

Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny, stanowi iloczyn wartości odroczonej (rozłożonej na raty) płatności i stopy oprocentowania kredytów komercyjnych.

Wartość pomocy = 153,54 mln PLN x 20% = 30,71 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196 z późn. zm.) – art. 110c ust. 2 i 3, ➔ Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (Dz. U. Nr 96, poz. 592 z późn. zm.) – art. 40 ust. 2 i 3, ➔ Ustawa z dnia 24 października 1974 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230 z późn. zm.) – art. 130c ust. 2 i 3.

3.2.6. Przyspieszona amortyzacja.

Beneficjentami tej formy pomocy są osoby fizyczne i prawne. W przepisach prawa określone są warunki korzystania z przyspieszonej amortyzacji oraz współczynniki podwyższania stawek amortyzacyjnych. Mogą z nich korzystać m in. przedsiębiorcy na terenie specjalnych stref ekonomicznych, w gminach o szczególnym zagrożeniu wysokim bezrobociem strukturalnym, w rejonach zagrożonych recesją i degradacją. Brak jest informacji o wysokości zmniejszenia podatku dochodowego z tytułu podwyższenia stawek amortyzacyjnych.

Podstawa prawna: ➔ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 stycznia 1997 roku w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz. U. Nr 6 poz.35, z późn. zm.) - § 9, ➔ Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. Nr 123, poz. 600 z późn. zm.) – art. 12.

4. GRUPA D - PORĘCZENIA I GWARANCJE KREDYTOWE

4.1. GRUPA D1A - PORĘCZENIA I GWARANCJE

292,81 mln PLN

4.1.1. Poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa

209,92 mln PLN

Celem tej formy pomocy jest wspomaganie realizacji przedsięwzięć poprzez ułatwienie dostępu do kredytu bankowego. Poręczeń i gwarancji spłaty ze środków budżetu państwa kredytu bankowego udziela Minister Finansów lub Rada Ministrów w zależności od wysokości wnioskowanej kwoty poręczenia lub gwarancji. Poręczenia i gwarancje udzielane są terminowo i do kwoty z góry oznaczonej. Ponadto mogą być udzielone do wysokości 60% wykorzystanej kwoty kredytu objętego poręczeniem lub gwarancją oraz do wysokości 60% odsetek od tej kwoty. Rada Ministrów może również udzielić poręczenia do wysokości wyższej niż 60% w przypadku przedsięwzięcia o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

Poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa mogą być objęte kredyty przeznaczone na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych zapewniających:

- rozwój i utrzymanie infrastruktury,
- rozwój eksportu dóbr i usług,
- ochronę środowiska,
- wsparcie procesów adaptacyjnych i rozwojowych w prywatyzowanych przedsiębiorstwach państwowych,
- wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych będących wynikiem badań naukowych lub prac badawczo-rozwojowych.

Dodatkowo poręczenie lub gwarancja może być udzielona pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na finansowanie zakupu materiałów i wyrobów gotowych przeznaczonych na realizację przedsięwzięć polegających na wykonaniu dóbr inwestycyjnych na eksport o wartości jednostkowej powyżej 10 mln EURO i cyklu produkcyjnym powyżej 6 miesięcy.

W 1999 roku Skarb Państwa udzielił pięciu przedsiębiorcom gwarancji spłaty kredytów zagranicznych na kwotę **1 579,70 mln PLN**.

Nominalna wielkość (D1) udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji wielokrotnie przewyższa wartość pomocy (D1A). W tym przypadku wartość pomocy musi być wyrażona w postaci elementu pomocy (D1A), który stanowi różnicę między wydatkami budżetu państwa z tytułu gwarancji i poręczeń udzielonych przed 1999 rokiem, a poniesionych w 1999 roku, a sumą dochodów z tytułu opłat prowizyjnych i z tytułu windykacji należności w roku 1999 roku związanych z poręczeniami i gwarancjami.

$$\text{Wartość pomocy, obliczana jako ekwiwalent dotacyjny (D1A) =} \\ \text{= wydatki budżetowe – dochody budżetowe}$$

Wydatki budżetowe z tytułu udzielonych przed 1999 rokiem poręczeń i gwarancji w 1999 roku wyniosły 297,29 mln PLN, z czego:

– wydatki z tytułu poręczeń spłaty kredytów krajowych	296,65 mln PLN
– wydatki z tytułu gwarancji spłaty kredytów zagranicznych	0,64 mln PLN

Dochody z tytułu opłat prowizyjnych od poręczeń i gwarancji w 1999 roku wyniosły 18,34 mln PLN, z czego:

- dochody z opłat prowizyjnych od poręczeń spłaty kredytów krajowych 0,84 mln PLN
- dochody z opłat prowizyjnych od gwarancji spłaty kredytów zagranicznych 17,50 mln PLN

Dochody z tytułu windykacji należności Skarbu Państwa związanych z poręczeniami i gwarancjami w 1999 roku wyniosły 70,03 mln PLN, z czego:

- dochody z tytułu windykacji należności związanych z poręczeniami spłaty kredytów krajowych 70,03 mln PLN
- dochody z tytułu windykacji należności związanych z gwarancjami spłaty kredytów zagranicznych 0,00 mln PLN

W 1999 roku dochody wyniosły łącznie 88,37 mln PLN.

Wartość pomocy (D1A) = 297,29 mln PLN - 88,37 mln PLN = 209,92 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. Nr 79, poz.484 i Nr 80, poz. 511), ➔ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1997 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji oraz opłat z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji (Dz. U. Nr 99, poz. 606 z późn. zm.)

4.1.2. Poręczenia i gwarancje Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. 5,48 mln PLN

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. udzieliła w 1999 roku pięciu poręczeń spłaty kredytu i gwarancji na łączną kwotę **54,82 mln PLN**.

W roku sprawozdawczym Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. nie uzyskała dochodów z tytułu udzielonych przed 1999 rokiem poręczeń czy gwarancji, a także nie poniosła wydatków z tego tytułu.

Dochody, w wysokości 0,17 mln PLN, uzyskano tylko z tytułu opłat prowizyjnych od poręczeń udzielonych w 1999 roku.

Ponieważ w roku sprawozdawczym ARP S.A. uzyskując dochody z tytułu poręczeń nie poniosła żadnych wydatków, w takiej sytuacji, zgodnie z metodologią Komisji Europejskiej, przyjmuje się, że element pomocy wynosi 10% wartości poręczonych i gwarantowanych kwot.

Wartość pomocy = 54,82 mln PLN x 10% = 5,48 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Decyzja Zarządu ARP S.A. wydana na podstawie Statutu ARP S.A. oraz Regulaminu Zarządu

4.1.3. Poręczenia Banku Gospodarstwa Krajowego udzielane ze środków Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych 1,16 mln PLN

Celem Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych zabezpieczenie spłaty poręczanych kredytów udzielanych przez banki przedsiębiorcom. O poręczenie może ubiegać się każdy przedsiębiorca krajowy, w tym również przedsiębiorca mały i średni. Poręczeniem może być objęty kredyt inwestycyjny oraz kredyt przeznaczony na zakup materiałów lub surowców do produkcji.

Wniosek o udzielenie poręczenia kredytodawca składa w banku udzielającym kredytu. Bank ten zawiera z kredytobiorcą umowę, w której uzależnia uruchomienie kredytu od uzyskania poręczenia Banku Gospodarstwa Krajowego. Poręczenie jest udzielane maksymalnie do wysokości 60% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu, którego poręczenie dotyczy oraz do wysokości 60% odsetek od tej kwoty lub 70% kwoty przyznanego kredytu bez odsetek.

Maksymalna kwota poręczenia może stanowić równowartość 1,5 mln EURO. Kwota jednostkowego poręczenia kredytu dla małych i średnich przedsiębiorstw nie może przekroczyć 50 tys. EURO i stanowić więcej niż 50% kwoty przyznanego kredytu. Udzielenie poręczenia następuje po ustanowieniu przez kredytobiorcę zabezpieczenia na rzecz poręczyciela w formie weksla in blanco lub dodatkowo w innej formie ustalonej przez BGK. Poręczenia są odpłatne, BGK ma prawo pobierać maksymalnie do 2% wartości poręczenia.

W 1999 roku Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił 223 poręczeń spłaty kredytów na łączną kwotę **62,23 mln PLN**

Wydatki z tytułu poręczeń udzielonych przed 1999 rokiem, a poniesionych w 1999 roku wyniosły 2,51 mln PLN

Natomiast dochody w 1999 roku wystąpiły tylko z tytułu opłat prowizyjnych od poręczeń – 0,9 mln PLN

Wartość pomocy (D1A) = 2,51 mln PLN – 0,9 mln PLN = 1,6 mln PLN

Podstawa prawna: ➤ Ustawa z dnia 8 maja 1997r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. Nr 79, poz. 484 i Nr 80, poz.511), ➤ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 marca 1993 r. w sprawie nadania statutu Bankowi Gospodarstwa Krajowego (Dz. U z 1994 r. Nr 23, poz. 96 z późn. zm.), ➤ Umowa z dnia 6 sierpnia 1997 r. pomiędzy Skarbem Państwa, reprezentowanym przez Ministra Finansów, a BGK w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu udzielania poręczeń ze środków KFPK, wysokości, warunków i trybu pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych poręczeń oraz w sprawie przeznaczenia środków Funduszu na inne cele związane z udzielaniem poręczeń.

4.1.4. Poręczenia Agencji Rynku Rolnego

67,53 mln PLN

Podstawowym zadaniem Agencji Rynku Rolnego jest prowadzenie interwencyjnej polityki rolnej państwa w celu stabilizacji rynku produktów rolnych i żywnościowych oraz ochrony dochodów uzyskiwanych w rolnictwie. Cześć działań, służących realizacji wymienionych wyżej zadań, ARR może zlecać do wykonania przedsiębiorcom. Przedsiębiorcy ci mogą ubiegać się o pomoc w formie poręczenia przez ARR spłaty kredytów. Przy czym poręczeniem nie może być objęty kredyt inwestycyjny. Zakres poręczeń określany jest corocznie w „Rocznym programie działań interwencyjnych ARR”.

W 1999 roku ARR udzieliła 192 poręczeń kredytów ze środków własnych na łączną kwotę **675,34 mln PLN**.

Pomocą tą objęto zarówno podmioty państwowe jak i podmioty prywatne. Poręczone kredyty bankowe przeznaczone były na finansowanie przetwórstwa i handlu (w tym skup buraków cukrowych).

ARR nie poniosła w 1999 roku wydatków z tytułu poręczeń udzielonych przed 1999 rokiem.

Natomiast dochody z tego tytułu w 1999 roku były następujące:

- z opłat prowizyjnych od poręczeń - 1,36 mln PLN,
- z windykacji należności związanych z poręczeniami - 2,98 mln PLN.

Ponieważ w roku sprawozdawczym ARR uzyskując dochody z tytułu poręczeń nie poniosła żadnych wydatków, w takiej sytuacji, zgodnie z metodologią Komisji Europejskiej, przyjmuje się, że element pomocy wynosi 10% wartości poręczonych i gwarantowanych kwot.

Wartość pomocy = 675,34 mln PLN x 10% = 67,53 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 7 czerwca 1990 r. o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego (tekst jednolity: Dz. U. z 1997 r. Nr 142, poz. 951) – art. 4 ust. 2 pkt 3.

4.1.2. Poręczenia i gwarancje gmin.

8,72 mln PLN

Gminy udzieliły w 1999 roku w 19 przypadkach poręczeń i gwarancji spłaty kredytu ze środków własnych na łączną kwotę **87,17 mln PLN**. Zgodnie z metodologią Komisji Europejskiej, przyjmuje się, że element pomocy w przypadku braku wydatków z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, wynosi 10% wartości poręczonych i gwarantowanych kwot.

Wartość pomocy = 87,17 mln PLN x 10% = 8,72 mln PLN

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.) – art. 52, ➔ decyzje rady gminy

4.1.5. Ubezpieczenia kontraktów eksportowych gwarantowanych przez Skarb Państwa

Ubezpieczanie kontraktów eksportowych zostało powierzone, na warunkach określonych ustawą z dnia 7 lipca 1994 roku, Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.. Celem ubezpieczania kontraktów eksportowych jest udzielanie krajowym przedsiębiorcom ochrony na wypadek strat poniesionych w związku z realizacją kontraktów eksportowych. Ubezpieczenie obejmuje szkody poniesione przez ubezpieczającego powstałe w wyniku niemożności wykonania kontraktu eksportowego bądź w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania kontraktu przez kontrahenta zagranicznego, jeżeli szkody te są następstwem zdarzeń określanych jako niehandlowe (tj.: ryzyko polityczne, ryzyko katastrofalne, ryzyko przewlekłej zwłoki w wypełnianiu zobowiązań płatniczych przez państwo lub dłużnika publicznego, innego dłużnika, za którego poręczyło państwo lub dłużnik publiczny). O pomoc mogą ubiegać się wszyscy przedsiębiorcy realizujący kontrakty eksportowe.

W 1999 roku Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. nie skorzystała z żadnych form pomocy państwa, tj. zarówno z możliwości pożyczki zaciąganej ze środków budżetu, jak i możliwości poręczeń kredytu bankowego. Określony w ustawie budżetowej limit ubezpieczeń kontraktów eksportowych w wysokości 3 400 mln PLN został wykonany w 40,2%, tj. w kwocie 1 368 mln PLN.

Podstawa prawna: ➔ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach kontraktów eksportowych (Dz. U. Nr 86, poz. 398 z późn. zm.)